

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Gorici pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasednjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 113 (11.836)

Trst, nedelja, 13. maja 1984

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 126
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Zakaj množična manifestacija v Gorici

BORIS RACE

Množična slovenska manifestacija v Gorici bo izraz odločnosti celotne slovenske skupnosti v Italiji, da ne bo popustila v naporih, da pridemo do zakonskega priznanja naših narodnostnih pravic. Hkrati bo jasno opozorilo, da se Slovenci nismo utrudili in da nismo demoralizirani zaradi ponavljajočih se zavlačevanj. Nasprotno, manifestacija predstavlja višjo stopnjo pritiskov na politične stranke, na vlado in na parlament, da končno izpolni obveze do naše skupnosti.

Manifestacija nam bo dala priložnost, da ponovno protestiramo proti zavlačevanju in proti pomanjkanju politične volje, da se slovensko vprašanje reši. Minilo je skoraj že šest mesecev, odkar je pristojni minister izjavil, da je prvi osnutek vlade izdelal in da pričakuje pripombe drugih ministrov. Ni nam znano, da bi se v tem času kaj v zvezi s tem zgodilo.

Protestirali bomo proti izjavam deželnega tajnika Krščanske demokracije, ki je februarja letos opozoril vlado, naj ne izdela tak zakonski osnutek, ki bi priznal Slovincem preveč pravic in ki bi na ta način bil za Krščansko demokracijo nesprejemljiv. Izrazili bomo solidarnost z Benečani, ki so tako spretno ugnali deželnega odbornika za kulturo, člana republikanske stranke, ki je v špetru Slovencev organiziral okroglo mizo z naslovom »Nobene globalne zaščite za Nadiške doline«.

Na manifestaciji bomo protestirali proti neizpolnjevanju zakonskih določil, ki so nam v prid, kot je tiskanje slovenskih šolskih knjig in televizijske oddaje v slovenščini, obsodili bomo samovoljo in načrtno ofenzivo proti do slej veljavnim pravicam slovenskega jezika.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Včeraj v kulturnem domu »A. Sirk« v Križu Številni delegati na občnem zboru poudarili zavezanost slovenstvu in kulturi

*Z včerajšnjega občnega zbora poziv na enotno manifestacijo
za globalni zaščitni zakon, ki bo v Gorici*

ACE MERMOLJA

TRST — Pod geslom »Povezani med seboj, odprti v svet« se je včeraj odvijal v Domu »A. Sirk« v Križu 25. občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji.

Zbor se je pričel slovesno, s podeljevanjem nagrad zaslužnim društvom in posameznim kulturnim delavcem, ki so vidno doprinesli svoj delovni in srčni delež razvoju naše slovenske kulture.

Na odru kriškega kulturnega doma je najprej nastopil domači deklški pevski zbor, nakar je predsednik ZSKD Marko Kravos prinesel pozdrav vsem delegatom in gostom. Med njimi naj omenimo vsaj delegacijo SKGZ, ki so jo sestavljali predsednik Boris Race, tajnik Dušan Udovič, predsednik odbora za kulturo Klavdij Palčič in Edmund Košuta, predsednika Sveta za kulturo pri SZDL in predsednika ZKO Slovenije Jožeta Ostermana, konzula SFRJ v Trstu Nevenko Kovačič, deželnega svetovca Borisa Iskro, odbornika za kulturo na tržaški pokrajini Zor-

ka Hareja, dolinskega župana Edvina Švaba, tajnika SPZ iz Celovca Janka Maleta in številne druge predstavnike iz Slovenije in zamejstva.

Pozdravom predsednika je sledilo podeljevanje nagrad, obrazložitve je podala napovedovalka Savina Remec. Zlati krog za dosežke v obdobju med dvema občnima zboroma ZSKD so prejela naslednja društva, oziroma skupine:

Mešani pevski zbor Pod lipo iz Barnasa, Mladinska gledališka skupina KD »Vesna« iz Križa, Kulturno društvo »Skalac« iz Gabrij ob 75-letnici delovanja in Slovensko kulturno društvo »Slavec« iz Ricmanj ob 90-letnici delovanja.

Krog z zvezdo za življenjsko delo so prejeli: Vilko Batič iz Lonjerja, Rafael Grgič s Padrič, Stanko Kuštrin iz Podgore in Frančko Žerjav iz Trsta.

Zlati krog za požrtvovalnost so prejeli: Ivan Klanjšček, Aldo Clodig, Zvonko Legiša, Roman Petejan, Viktor Sosič (Torč) in Marta Werk-Volk.

Nagrajevanju je sledil izrecno delovni del zbora. Po izvolitvi delovnega predsedstva je prebral predsedniš-

ko poročilo Marko Kravos. V njem je načel bistvene probleme Zveze in njenega dela v naši stvarnosti. Po-

vzetke poročila objavljamo na 9. strani.
NADALJEVANJE NA 5. STRANI

Poziv z občnega zbora ZSKD

Z enotnim in množičnim zborovanjem 20. maja v Gorici bomo Slovenci v Italiji potrdili svojo zahtevo po globalnem zaščitnem zakonu, ki naj vsem pripadnikom naše skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini prizna narodnostne pravice brez kakršnihkoli umetnih in diskriminacijskih delitev. 40 let po koncu vojne Slovenci zahtevamo, naj nam demokratična Italija, nastala iz odporništva, vendarle prizna tiste pravice, ki so zapisane v njenem temeljnem zakonu, republiški ustavi, in naj izpolni obveznosti, ki jih je sprejela z mednarodnimi pogodbami. Da bi ta naša

zahteva odjeknila prek meja dežele, vse do rimske vlade in parlamenta, je bistvenega pomena, da bo goriška manifestacija čimbolj množična. Zato kulturni delavci, zbrani na občnem zboru Zveze slovenskih kulturnih društev pozivajo vse člane zveze in na splošno vse Slovence v Furlaniji - Julijski krajini, da s svojo prisotnostjo v Gorici jasno in odločno spet potrdijo, kaj želi slovenska narodnostna skupnost in kaj pričakujejo od države in njenih institucij. Naše geslo naj bo zato: 20. maja vsi na Travniki v Gorico.

Nobenega dvoma ni o njegovi potrditvi

Kongres PSI poteka v znamenju premoči tajnika Bettina Craxija

SANDOR TENCE

VERONA — Socialistični kongres, ki se bo zaključil danes ponoči, bo gotovo ostal zapisan v skoraj stoletni zgodovini te stranke. In to iz dveh razlogov. Prvič, ker je to kongres brez prave notranje razprave in kjer je vsa pozornost name-

njena izključno Craxiju in njegovi politiki in drugič, ker je tudi formalno in ne samo vsebinsko potrdil dokončno razporoko med socialisti in komunisti.

Žvižgi in vmes tudi zafrkljivi klici, ki jih je bil v petek deležen Berlinguer ob vstopu v kongresno dvorano, niso bili sad naključja, ampak označujejo polemično vzdušje do KPI, ki vlada v tem trenutku med socialistično množico. Komunistični tajnik, ki je edini med vsedravnimi voditelji včeraj zjutraj sledil poteku kongresa, ni hotel javno komentirati petkovega grenkega sprejema. Craxiju pa je, kot poročamo na drugem mestu, posredno Berlinguer odgovoril na popoldanskem partijskem shodu v bližini Verone.

Včerajšnja razprava, ki se je sukala izključno okrog vprašanj mednarodne politike in gospodarstva, je bila skoraj v celoti pod vtisom Craxijevega petkovega nastopa, in razen redkih izjem, ni vzdramila kongresi-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Berlinguerjev odgovor

VERONA — »Žvižganje in tudi psovke, ki sem jih bil deležen na socialističnem kongresu ne smatram za osebno žalitev, ampak samo za odraz tega, kar dejansko mislijo danes o komunistih mnogi v tistem taboru.« Tako je Berlinguer komentiral na nekem partijskem shodu blizu Verone »pozdrav«, ki mu ga je v petek namenil velik del socialistične tribune. Tajnik KPI je negativno ocenil Craxijevo politično poročilo in se obregnil zlasti ob dejstvo, da je predsednik vlade skoraj popolnoma spregledal zadnji razburljiv razplet afere o frimasonski loži P2.

»Play-off« za napredovanje

Jadran v Pistoii računa na zmago

Drevi ob 18.30 se bo naša združena košarkarska ekipa Jadran že drugič v razmahu osmih dni v Pistoii pomerila z Maltintijem. Medtem ko prejšnja tekma ni bila več pomembna za končno lestvico prvenstva C-1 lige, je današnja izredne važnosti, saj bi zmaga našim fantom na stečaj odprla vrata za napredovanje v B ligo, ki jo »plavi« naskakujejo že tretje leto zapored.

Za drevišnji nastop jadrancov vlada seveda med našimi ljubitelji športa izredno zanimanje, ki presega meje športnega dogodka. Poleg tistih, ki bodo ekipi neposredno sledili v Pistoio (teh tudi tokrat, kot že na številnih gostovanjih, ne bo malo), bodo za usodo Jadrana številni navijači »trepetali« tudi doma ob radijskih sprejemnikih ali pred telefonom.

MOŠKA ODBOJKA

Bor JIK Banka
napredoval v C-2 ligo

SLOVENC

ENOTNO ZA NAŠE PRAVICE

GORICA · Travniki, 20. maja 1984 ob 11. uri

SLOVENSKA KULTURNA DRUŠTVA V NEMSKOPOLSKAJNI · KOMUNISTIČNA PARTIJA ITALIJE · SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA · SOCIALISTIČNA STRANKA ITALIJE · SLOVENSKA DRUŠTVO · SVET SLOVENSKEH ORGANIZACIJ

Vsa pozornost
usmerjena
v Gorico

NA 5. STRANI

POHITITE
Z REZERVACIJAMI
ZA POSEBNE
PREVOZE

Dobrodošli v Trst

Dober del napovedanih tristo tisoč alpincev je včeraj že bilo v Trstu. Mesto jih je sprejelo s simpatijo in v upanju, da bo tudi njihova prisotnost prispevala k sožitju in razumevanju med tu živječima narodoma

● Zakaj v Gorico

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ponovno bomo potrdili, da nočemo biti deljeni na kategorije, na take Slovence, ki bodo dobili na dom dokument v dveh jezikih, na tiste, ki bodo morali vsakokrat posebej zahtevati slovensko besedilo in končno na take, ki ne bodo imeli nikoli možnosti dobiti v slovenščini napisan dokument. Izrazili bomo odločno nasprotovanje, da bi z avtoritativno samovoljo odcepili od slovenske manjšine v Italiji tisti njen del, ki živi v videmski pokrajini in mu dali ime »krajno prebivalstvo slovenskega ali slovenskega izvora«.

Na manifestaciji bomo zahtevali slovensko šolo za Slovence v videmski pokrajini, avtonomijo slovenske šole in spoštovanje gospodarskih interesov Slovencev.

Od vlade bomo zahtevali, naj v najkrajšem času izpolni obljube in naj se razprava v senatu, ki je napovedana za sredo nadaljuje brez prekinitve, tako da bi bil globalni zakon kmalu sprejet.

V Gorici bomo vidno, otipljivo dokazali enotnost vseh Slovencev v Furlaniji - Julijski krajini v vseh vprašanjih, ki nas zadevajo. Pri tem bomo krepili v sebi prepričanje, kako je ta enotnost nujna in kako jo je treba varovati v tem, za nas tako važnem času.

Dokazali bomo našo moč v spopadu z vsemi tistimi silami, ki z jemanjem pravic nas hočejo utruditi in demoralizirati, češ, vaši napori so zaman, če vam bo zakon dal pravice, bomo storili vse, da jih ne boste uživali. Da li bomo odločen odgovor tudi vsem tistim, ki z navajanjem ponarejenih števil o naši prisotnosti nas hočejo odvrti od nekaterih naših temeljnih zahtev.

Manifestacija na Travniku v Gorici bo torej morala predstavljati važno etapo v boju za naše narodnostne pravice. Čim več Slovencev z vseh krajev se je bo udeležilo, tem močnejšo sled bo zapustila. Mi sami imamo možnost, da to dosežemo, zato je prav, da priložnosti ne zamudimo.

BORIS RACE

● Kongres PSI

NADALJEVANJE S 1. STRANI

stov iz dolgočasje in nepazljivosti. Mnogi govorniki so samo citirali besede in misli predsednika vlade, spet drugi pa so povzeli in le površno pogledali tematiko, ki jih je že obravnaval Craxi. V debati se je večeraj oglasila tudi notranja levica, ki pa je, če izvajamo De Martino, razočarala in dokazala, da je že skoraj v celoti postala sestavni del Craxijevega reformističnega bloka. Najboljši vtis je večeraj po našem mnenju odnesel stari neapeljski politik in nekdanji tajnik stranke De Martino, ki velja skupno z Mancinijem, za ostrega kritika Craxijeve linije. Priletni politik, ki je bil pred dvajsetimi leti pobudnik prvega levega centra, je umirjeno, a odločno očital sedanjemu vodstvu PSI kratkovidnost pri prizadevanjih za popuščenje napetosti v svetu in površinsko ocenil mirovna gibanja v Italiji. De Martino, ki ga je polovica kongresistov pozdravila z burnim ploskanjem, druga polovica pa z molkom, se ni dotaknil notranjih razmer v stranki, glede tako imenovanega moralnega vprašanja, pa je podčrtal, da je skrajni čas, da se tudi socialisti dokončno izrečejo o rovarjenju lože P-2.

V popoldanskih urah sta spregovorila tudi sekretar UIL Benvenuto in Agostino Marianetti, bivša desna roka Luciana Lame, ki je sedaj socialistični poslanec. Benvenuto je potrdil že znana stališča svoje organizacije glede sindikalne enotnosti in ostro obtožil komuniste, da si hočejo prisvojiti sindikalno zvezo.

Kongres PSI se bo nadaljeval danes in zaključil pozno ponoči z izvolitvijo novih vodilnih organov stranke. Na govorniškem odru se bodo danes zvrstili vsi najožji in najzvestejši tajnikovi sodelavci. Računajo, da bo Craxi potrjen za tajnika s plebiscitarno večino, saj ima v tem trenutku za seboj 90 odstotkov članov stranke.

SANDOR TENCE

Niti ČSSR in Laos v Los Angelesu

MOSKVA — Včeraj sta tudi olimpijska odbora Češkoslovaške in Laosa sporočila, da njuni atleti ne bodo sodelovali na olimpijskih igrah v Los Angelesu. Številno držav vzhodnega bloka, ki so nastop odpovedale, narašča tako na sedem.

Ogorčen napad KD na Craxijev govor

RIM — Dejstvo, da je Bettino Craxi vključil v svoje poročilo na vsedržavnem kongresu socialistične stranke tudi pismo, ki mu ga je pisal Aldo Moro, ko je bil ujetnik rdečih brigadistov, je vzbudilo val ogorčenja v krščanski demokraciji. Glasilo KD »Il Popolo« danes ugotavlja, da so zadnje sodne obravnave proti tolpi, ki je ubila Aldo Moro dokazale, da so teroristi nameravali vsekakor ubiti predsednika KD in da bi ga torej nikakršna pogajanja ne vrnila družini, kajti teroristi so si zastavili kot glavni cilj destabilizacijo italijanskega političnega sistema. Upravičeno je torej vprašanje, ugotavlja »Il Popolo«, čemu je koristno, po šestih letih, pogrevanje vsebine pisma, ki je bilo vsem dobro poznano.

In tu »Il Popolo« najostreje napada Craxija: medtem ko so v drugih strankah nekatere osebnosti konspirirale s teroristi, jih finansirale

in jih vključevale v svoje vrste, so pod svinčenkami rdečih brigadistov padli Aldo Moro, Vittorio Bachelet, Pino Amato, Piersanti Mattarella ter so sodniki, časnikarji in varnostne sile izgubili nekatere najzvestejše može. Tega Italijani niso pozabili, tega ne morejo pozabiti, poudarja »Il Popolo«.

Skratka, to je prvič, da demokristjani neposredno očitajo nekatere politikom — in med temi je nedvomno tudi Bettino Craxi, saj je prav njegov citat sprožil reakcijo »Popolo« — da so na tiho podpirali rdeče brigadiste. Očitek je izrazilo političen, zato pa je treba tudi pričakovati, da bodo posledice politične. Skratka, Craxijeva večina je iz dneva v dan bolj labilna, čeprav nikomur ni jasno, kakšno vlogo bi lahko sploh sestavili, če bi demokristjani izzvali Craxijev odstop.

BOJAN BREZIGAR

KD v Čedadu o zaščiti manjšin Bressani: Poseže naj zdaj ministrski svet

ČEDAD — Zaščita jezikovnih manjšin in zakonske pobude KD za ovrdenje jezikovnih značilnosti obmejnih krajev so bile predmet sestanka, ki ga je priredila v Čedadu videmska KD in sta se ga udeležila tudi senator Mario Toros in poslanec Piergiorgio Bressani. Prvi je opravil zgodovinski pregled politike krščanske demokracije v zvezi s temi vprašanji od konca druge svetovne vojne, pri čemer je zanikal, da bi KD izvajala raznarodovalno politiko in poudaril zgodovinske razlike med demokristjani in nacionalističnim ter fašističnim vodilnim razredom. Toros je tudi naglasil vlogo KD za gospodarsko oživljanje goratih predelov ob meji.

Poslanec Bressani pa je zavrnil očitke o zavlačevanju KD glede zaščite jezikovnih manjšin in pri tem za-

trdil, da so demokristjani aktivno sodelovali v vladnih študijskih komisijah, nato pa predložili svoj zakonski predlog »ko je bila vlada prisiljena opustiti svojega spricho togosti, ki so se prikazale zlasti s slovenske strani«. Glede vsebine predloga KD pa je Bressani poudaril, da »zaščita, ki jo predlagamo kot možno in pravilno ni globalna«, ampak, da KD ločuje različne stvarnosti, ki terjajo različno obravnavo, kar po njegovem ne pomeni diskriminacije. Bressani je na koncu zatrdil, da »KD zagovarja pravico ljudi, da izberejo sami ali prek krajevnih uprav, šol ali strank, kakšno vrsto zaščite sprejeto in je pri tem dejal, da »je sedaj potreben poseg ministrskega sveta, ki bi lahko preprečil oportunistične manevre in izmišljene polemike«.

Ob 9. protestu proti Pinochetovi strahovlad

Spet krvava represija v Čilu

SANTIAGO DE CHILE — Spet krvava represija Pinochetove policije in vojske ob devetem dnevu protesta, ki ga je tudi tokrat priredilo po vsem Čilu Državno delavsko poveljstvo ob podpori vseh demokratičnih sil. Prvi obračun govori o eni smrtni žrtvi, vsaj 10 ranjenih s strelnim orožjem, več desetih obtočbenih in vsaj 100 aretiranih. Med ranjenimi je tudi francoski duhovnik, ki so ga podivjani karabinjerji potolkli s pendreki, francosko veleposlaništvo je pa moralo tudi nastopiti za izpustitev aretirane novinarko radia »France internationale«.

V začetku so manifestacije potekale mirno, divjaški napad fašističnih boričev se je pa začel, ko so se množice demonstrantov podale iz predmestij v center ob oglašujočem ropotanju z lonci, s čimer čilenci tradicionalno izražajo protest.

Papež spet doma

RIM — Včeraj zjutraj se je Janez Pavel II. vrnil v Vatikan s svojega 21. mednarodnega potovanja, ki ga je popeljal na Aljasko, v Južno Korejo, Papuo - Novo Gvinejo, na Salomonske otoke ter Tajsko. V 40 govorih, ki jih je imel v teh 11 dneh, se je dotaknil ne samo vprašanj, s katerimi se spopadajo krajevne katoliške skupnosti, ampak tudi vprašanj, ki se postavljajo na mednarodni ravni, tako na črti Vzhod - Zahod kot na črti Sever - Jug: zavzel se je npr. za združitev obeh Korej; pred korejskimi delavci, predstavniki gospodarsko vzpenjajočega se Daljnega vzhoda, je poudaril dostojanstvo človeškega dela; zavzel se je za rešitev tragedije beguncev v Indokini in sploh za mir ob spoštovanju človekovih pravic.

Sodnik za talca v središču Cunea

CUNEO — Pustolovščina Iva Francie in njegovega dekleta Agnese Catini se je končala sinoči, ko sta sklenili, da se predata policiji. Vsa zadeva je trajala šest ur, v teku katerih je ves Cuneo dokaj zbegano sledil dogodkom.

Začelo se je, ko so karabinjerji nekje v predmestju odkrili truplo Gian Luce Faranda, ki so ga neznanici ubili s strelji iz pištole. Potem ko so ugotovili njegovo istovetnost, so se odpravili na dom Agnese Catini, za katero so vedeli, da je bila njegova prijateljica. Dekle je živelo z materjo in pri njej je večkrat prespal tudi Ivo Francia, ki so ga karabinjerji tudi tokrat našli pri njej. Ko so potrkali na vrata, sta Francia in Catinijeva začela streljati in vzela za talca dva karabinjer-

ja, ki sta vdrla v stanovanje. Stvari so se takrat začele zapletati: v streljanju je bil resneje ranjen mlad karabinjer, lažje pa dva podčastnika. Takrat se je začelo romanje dekletove matere, ki je hodila iz stanovanja do karabinjerjev in prenašala sporočila v obe strani, dokler nista Francia in Catinijeva zahtevala, naj se pride pogajati sodnik Giraud. Slednji je sam šel v stanovanje, kjer sta ga vzela za talca in zahtevala večjo vsoto denarja, avto in prosto pot. Ta položaj je trajal nekaj ur, dokler ni dr. Giraud prepričal 22-letnega Francio in 20-letno Catinijevo, naj se predata policiji, kar sta tudi storila. V času, ko zapiramo redakcijo še ni znano, če so ju karabinjerji obtožili umora mladega Faranda.

Eksplzija v Palači Pitti

Eksplzija, do katere je prišlo iz za sedaj še neznanih vzrokov je včeraj popoldne razdejala urade muzeja in povzročila sedem ranjenih. Preiskovalci so prepričani, da ne gre za atentat (Telefoto AP)

Tragične posledice napačne investicijske politike

LJUBLJANA — Odločitev, kateri sklep bo manj boleč, ni bila lahka. Nadaljevanje poskusne proizvodnje niklja na dveh trakovih ali pa zapreti kombinat? Delegati makedonske skupščine so se pred dnevi odločili za slednjega. Kombinat za proizvodnjo feronikla Feni pri Kavadarcih, to veliko investicijsko napako, vredno 62 milijard dinarjev, so zaprli in bo moral čakati na boljše dni.

Za sprejeti sklep se je zavzemal predvsem makedonski izvršni svet, ki trdi, da Feni v prihodnjih dvajsetih letih ni sposoben vrniti ogromnih domačih in tujih kreditov (slednji znašajo kar 80 odstotkov investicije), pa tudi ne vloženi sredstev. Če bi nadaljevali s poskusno proizvodnjo bi samo letos zabeležili skoraj 10 milijard dinarjev izgub, te pa bi v dveh desetletjih narasle kar na 45 milijard. Gospodarstvo Makedonije bi moralo letno za pokrivanje izgub, zagotavljanje obratovalnih sredstev in za nujno tekoče vzdrževanje prispevati okrog 18 milijard dinarjev, ki pa jih seveda nima.

O »tovarni devizi«, kot so imenovali kombinat, ki naj bi prinesel Makedoniji kar polovico skupnega deviznega priliva, so začeli razmišljati pred četrto stoletja, ko so v Rzanovu blizu Kavadarcev odkrili prve večje količine niklove rude. Kar dve desetletji sta minili v dilemah in razpravah. Trije razlogi pa so odločili, da zgradijo kombinat:

v tem obdobju (1972 do 1976) je bila prava dirka za tujimi krediti, saj je vrednost dolarja padala, devalvacija ameriške valute pa je bila skoraj večja od obresti za kredite: tako kot številne druge objekte so Feni nameravali oskrbovati s takrat poceni (in zadosti) elektrike, mazuta, plina: zadnje, očitno najpomembnejše, pa je bilo vrtočljivo dviganje cen nikla (1977. leta 8 tisoč dolarjev za tona).

A so vsi trije aduti — bolj ali manj pričakovano — kaj hitro padli v vodo. Strahotno so narasle obresti, dolar se je v primerjavi z dinarjem povečal za desetkrat, močno se je podražila energija, ki je še primanjkuje, pa tudi nikel se je do lani pocenil na 5 tisoč dolarjev za tona. A je že bilo prepozno. Leta 1977 so začeli graditi tri ključne objekte: rudnik Rzanovo, topilnico in transportni sistem za rudo. Že takrat so nekateri menili, da bodo dolgove za kombinat plačevali tudi ljudje, ki še niso bili rojeni.

Podobno kot pri drugih jugoslovanskih tovrstnih objektih so kombinat gradili enkrat dlje, kot so planirali. Zato se je tudi strahotno podražil — menda kar za 22-krat (tudi na račun obresti, paritete dolarja) in čeprav še ni povsem končan je stal 62 milijard dinarjev. Leta 1982 so začeli s poskusno proizvodnjo, že lani aprila pa je skupščina Makedonije zahtevala pri treh znanskih inštitucijah (neutrlnih — v Beogradu in

Boru) analizo o resničnih možnostih Fenija. Ob koncu lanskega leta so jo dobili in račun zanj — milijarda dinarjev.

Bistvo obsežnih analiz je, da bi kombinat lahko obratoval samo, če bi ga razbremenili dolgov in če bi izvedli nekatere tehnološke izboljšave (nove investicije), nikakor pa ne more doseči planirane proizvodnje (letno čez 21 tisoč ton kovine). Dejstvo, da cena nikla raste in bo do konca leta verjetno za 30 odstotkov višja, ni posebej spodbudno, saj bi Feni lahko plačeval svoje obveznosti le, če bi se nikel podražil za polovico. Pravzaprav je edino svetlo dejstvo v leto trajajočih razpravah o usodi Fenija, da so zaloge rude (ki je sicer manj kvalitetna, kot so sprva mislili, a še vedno zadovoljiva) večje, kot so pokazale prve raziskave in bi omogočale eksploatacijo več kot 20 let.

Napak bi bilo misliti, da je gospodarska tema leta ali celo desetletja končana. Veliko bo stalo tudi konserviranje že postavljenih naprav kombinata, ki jih bo zob časa kljub temu močno načel. Zgodba gotovo ni končana tudi za 2.300 delavcev Fenija, ki so jim obljubili delo oziroma socialno varnost. In ne nazadnje, makedonska skupščina je ob svojem sklepu jasno zahtevala postopek za ugotavljanje osebne in kolektivne odgovornosti za to ogromno investicijsko napako.

BORIS LENIČ

Svoboda vesti in strankarstvo

FERRUCCIO CLAVORA

Slovenski katoliški demokrati iz videmske pokrajine smo že večkrat obdali psihološki pritisk, ki se izvaja na pripadnike naše skupnosti, da ne bi svobodno izrazili svojega stališča o vprašanju priznanja statusa narodnostne manjšine.

V skladu s tradicionalno potujočo valno politiko se vrstijo nenehni zunanji posegi, ki dušijo zahteve naše skupnosti. Vsak dan smo pričr teptanju pravic, ki jih zagotavljajo 2., 3. in 6. člen italijanske ustave. Kljub porazu fašizma, kljub sprejetju republikanske ustave in kljub vse obsežnejšemu uveljavljanju substancijalne demokracije v državi kaže, da je ostal bistveno nespremenjen cilj, ki ga je »Giornale di Udine« 22. novembra 1866 takole označil: »Treba je iztrebiti te Slované«.

Znano je, da je prebivalstvo ob mejnem pasu očitno slovensko in to kljub 120-letni nasilni asimilaciji. Najbolj zahrbtna in učinkovita strategija za zanižanje kakršnekoli zakonske zaštite pa je v tem, da ga prepričamo, naj ne zahteva svojih pravic, naj nikoli ne protestira in, še boljše, naj se sam nima za to, kar dejansko je. V tem smislu so ostale v žalostnem spominu nekdane odprave naših županov v Rim.

Med časovno manj oddaljenimi podobnimi primeri velja omeniti zaupno okrožnico, ki jo je pokrajinski odbor Kršćanske demokracije poslal istim županom. V njej so bili sugirani odgovori na vprašalnik, ki ga je poslala posebna študijska komisija za vprašanja slovenske jezikovne manjšine v deželi Furlaniji - Julijski krajini, ki jo je ustanovil tedanji predsednik ministrskega sveta Giulio Andreotti. Nanovo, od zunaj in iz skritih interesov je okrožnica diktirala lažno razlago naše resničnosti: njeni krajevni, prestrašeni razlagalci so izdali svojo neboljenost in neprilago s tem, da so natvezli kopico neumnosti, nesmiselnih in neresničnih trditve. V takšnih primerih bi morali iskati avtentično razlago pojma »prisilna moč institucije«, ki ga je iztuhala Kršćanska demokracija, ko je ob predstavitvi svojega zakonskega načrta za zaščito in ovrednotenje slovenske jezikovne skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini formalno priznala, da je asimilacijski pritisk dosegel svoj učinek.

Vsa ta dolga premisa je potrebna, da politično pravilno uokvirimo najnovejši podobni dogodek, ki predstavlja resnični škandal. V nedeljo, 29. aprila 1984, je »Messaggero Veneto« priobčil »pismo - izjavo« podbenediktina župana o pristanku na dokument, ki so ga podpisali tudi drugi župani, slovenski duhovniki in številni kulturni delavci iz Beneške Slovenije.

Dokument je izrazil zahtevo po globalni zaščiti Slovencev v Italiji. V svojem »pismu - izjavi« pa je župan Manzini zapisal, da je dokument podpisal »nehote in v trenutku zmedenosti«.

Bralcem moramo pojasniti, da je bil dokument sestavljen 28. februarja na skupnem sestanku z enotno delegacijo Slovencev v Italiji. Na njem je župan Manzini večkrat posegel in nedvoumno izrazil svoj popolni pristane na bistvo razprave ter na črko in duh dokumenta.

Dokument je priobčil »Novi Matajura« 15. marca in ni vzbudil nobene reakcije pri županu Manzini, ki je sicer naročnik štirinajst dnevnika. Naslednjega 15. aprila se je isti list vrnil k zadevi ter objavil tudi imena podpisnikov. Dva tedna pozneje pa je župan preklical svoj podpis v »Messaggero Veneto«!

Tu moramo še nekaj omeniti. Župan Manzini je v bližnji preteklosti že podpisal dva podobna dokumenta, in sicer 8. januarja ter 28. marca 1984. Ob tem se lahko upravičeno vprašamo, ali je verodostojno, da nekdo podpiše kar tri dokumente z zahtevo po globalnem zaščitnem zakonu za Slovence v Italiji, da se udeleži politično pomembnega sestanka, na katerem poseže in vpričo kakih tujdi pristane na zahtevo — in da naposled izjavi, da je vse to storil »nehote in v trenutku zmedenosti«?

Nikakor!

Na tem mestu želim navesti dva stavka iz spisa Luigijskega Sturza »Politica e morale« (Edizioni Politiche Popolare, Napoli, 1960): »Nobena stranka si ne sme lastiti pravice nad vestjo svojih članov«, (II. knjiga, str. 247). »Sodba osebne vesti mora prevladati pred strankarsko disciplino. Ta moralni kriterij je absoluten in ne dopušča odstopanj« (II. knjiga, str. 114).

Vemo, da Sturzo ni več v modi v nekaterih političnih krogih, in za to nam je žal. Veliko hujša pa je v tistih krogih uveljavljena politična praksa, ki ne dopušča, da bi bile objektivno seznanjene z našo resničnostjo italijanska javnost ter politične sile na deželni in državni ravni: nekaterim vzamejo izkaznice, druge pa prisilijo na neverjetne preklice.

Če tem skritim silam, ki preživijo politične režime, uspe vsiliti nekemu županu takšno dejanje, kako je mogoče zahtevati, da navedni ljudje svobodno izrazijo svojo misel v ozračju nenehne psihološkega pritiska?

To so žalostne resnice, ki jih je treba obsoditi ter z njimi seznaniti tiste, ki morajo odločati o naši bodočnosti.

URARNA IN ZLATARNA

KARLO MIKOLJ

TRST - Campo S. Giacomo 3
Telef. 795-881

Pred dnevi na videmskem vseučilišču

Paternu predaval o sodobni liriki v Sloveniji od leta 1945 do danes

V okviru plodnega sodelovanja med Univerzo »Edvarda Kardelja« v Ljubljani in Univerzo v Vidmu, sta bili 9. in 10. maja dve predavanji o sodobni slovenski liriki, prvo teoretičnega, drugo pa praktičnega značaja z branjem tekstov najznačilnejših predstavnikov glavnih smeri sodobne slovenske lirike.

Predavatelj je bil Boris Paternu, redni profesor za literaturno zgodovino na ljubljanski univerzi, ki ga je občinstvu predstavila predstojnica katedre za slovenski jezik na videmski univerzi profesorica Neva Godini, sicer redna profesorica za slovansko filologijo prav tako na univerzi v Vidmu.

Predavanje, ki mu je sledilo lepo število slušateljev tečaja slovenskega jezika, pa tudi nekateri profesorji in slušatelji tečaja srbohrvaškega in poljskega jezika, je bilo posvečeno analizi slovenske poezije od leta 45 pa do danes. Slovenska poezija se razvija od prve povojne faze, od faze graditve porušene domovine, ko aktivistično in deskriptivno poje o preobrazbi sveta in človeka, do popolne skepe v sredini 60. let posebnost pri Tomažu Šalamanu, ki razdere vse tradicionalne sisteme, do nove vere, nove svobode v najnovejši slovenski liriki, ki jo odlikujejo subjektivistična transcendence v širšem smislu besede in družbenokritična usmeritev.

Zelo zanimiva je bila analiza zamejske, tako koroške kot primorske poezije, ki jo odlikujejo posebne značilnosti v okviru slovenske lirike sploh in sicer: bitka za nacionalni obstoj, krajinski kolorit — ko bereš Košutove poezije vidiš Trst pred seboj, je rekel med drugim Boris Paternu, pri Zajcu pa ne čutiš Ljubljane, uporaba dialekta v poeziji na Tržaškem in še posebej v Beneški Sloveniji ter na

vezava na italijansko oziroma nemško literaturo. Na koncu se je razvila zelo široka debata kjer je bil med drugim govor o prevajalski politiki in o plodnih stikih z drugimi jugoslovanskimi literaturami, ki so vnele v slovensko poezijo bogate izkušnje, denimo posebno srbskega nadrealizma in tako nad vse oplajale našo sodobno slovensko liriko.

MARINO VERTOVEC

V Izoli predstavili novo knjigo »Boj pod Olimpom«

Ob prisotnosti številnih uglednih družbenopolitičnih delavcev, zgodovinarjev in nekdanih partizanskih borcev so v petek dopoldne v Izoli predstavili knjigo »Boj pod Olimpom«. Gre za zbornik pričevanj o udeležbi Slovencev v narodnoosvobodilnem boju Makedonije, Grčije in Albanije v letih 1941-1945. Knjiga je delo skupine avtorjev, uredila pa sta jo Albert Klun in Tone Gošnik.

V uvodni besedi je strokovni recenzent dr. Rado Bordon povedal, da je pobudo za izid knjige dal osrednji odbor prekomorskih brigad že leta 1961 in da je bilo potrebno vložiti ogromno naporov, preden so zbrali spomine borcev in dokumentarno gradivo. Tako je nastal zbornik ene izmed najbolj nenavadnih poti slovenskega človeka med drugo svetovno vojno, ko ga je usoda zatekla v Makedonijo, Grčijo in Albanijo in ko se je spontano vključil v tamkajšnja osvobodilna gibanja. Bili so to večidel nekdani italijanski vojaki iz Slovenskega Primorja, nekaj pa jih je bilo tudi iz Hrvatske Istre, potem begunci iz Primorske in posamezni borci drugih narodnosti. Mnogi med njimi so bili ustanovitelji in voditelji osvobodilnih enot.

Rado Bordon je nadalje poudaril, da knjiga osvetljuje tudi osvobodilni boj v Grčiji in Albaniji in tamkajšnje medvojne politične razmere. Tako navaja začetna stališča Enverja Hodže o NOB in opisuje usodo posameznih albanskih partizanskih voditeljev, ki so se mu zamerili. Opisuje pa tudi težave naših borcev v albanskih in grških

enotah, ko je bilo potrebno veliko naporov in tudi žrtve, da so se lahko pozneje neposredno vključili v NOV.

V razpravi je več udeležencev poudarilo, kako pomembno dopolnilo je knjiga »Boj pod Olimpom« v zgodovini našega osvobodilnega boja, zanimiva pa bo vsekakor tudi za tujino. Nekaj izvodov bodo poslali predstavnikom grškega osvobodilnega gibanja ELAS. V imenu republiškega odbora Združenj Zveze borcev se je zahvalil vsem avtorjem član sveta federacije Branko Babič. Več udeležencev je poudarilo tudi zasluge glavne ga zbiratelja gradiva in urednika knjige Alberta Kluna.

Na koncu naj še dodamo, da je knjiga izšla v 4 tisoč izvodih v sozaložbi Borca in Lipe, do obsega nad 500 strani in da je bogato opremljena s fotografijami, barvnimi zemljevidi in z drugim dokumentarnim gradivom.

L. O.

Odbor za kulturo pri SKGZ o goriškem Kulturnem domu

Pred dnevi se je v Gorici sestel odbor za kulturo pri SKGZ. Osrednja tema se je bila posvečena Kulturnemu domu v Gorici, kulturni politiki v njem in problemom, ki se tičejo upravljanja doma. Na seji so bili prisotni tudi člani upravnega odbora doma.

Prisotni so razčlenili vrsto pozitivnih pa tudi negativnih dejstev. Po eni strani se tako v domu odvija živahno kulturno življenje, dom je skratka potrdil, da je bil za goriške Slovence potreben. Omogočil je delovanje, ki ga prej ni bilo.

Zastavljajo pa se tudi razni problemi, kot so finančni, upravni in ne nazadnje je tu dilema, do kolike mere naj odbor doma sprejema »prosilce«, koordinira nastope skupin, gledališča itd. in do kolike mere naj pripravlja programe v lastni režiji. Prisotni so tudi potrdili, da je dom odprt, vendar, da je treba stremeti po vedno večji kvaliteti prireditev.

AGROMARKET

GORICA

Ul. Favetti 5 — Telefon: (0481) 84741

Landini

VSE VRSTE TRAKTORJEV — BALIRKE ZA SENO — KOSILNICE — FREZE — ŽAGE — ATOMIZERJI — MOTOKULTIVATORJI — ENOLOŠKI STROJI itd.

Naši kmetijski stroji so posebej primerni za dela na kraških poljih.

Pri nas lahko v celoti ugodimo
vsem tvojim željam za poročna
darila, ker imamo izredno
bogato izbiro daril, kristala,
porcelana, kuhinjskih
pripomočkov,
štedilnikov, hladilnikov,
črnobelih in barvnih
televizorjev,
opreme za kopalnice,
umivalnikov itd. itd.
vse za dom

ULICA CARDUCCI 20

ULICA VIDALI 9

ULICA MADONNINA 5

Zurlan

Iz dnevnika mladega dekleta:
Rada bi se poročila in o tem
ponoči govorim v sanjah.
Skrbi me, ker takrat vse povem,
moji starši so pa starokopitni...
zato hitim naročit spisek
poročnih daril k

Zurlanu

Goriška manifestacija v središču pozornosti naše javnosti

Enotni tudi v pripravah

Skupni organizacijski sestanki vaških organizacij za pripravo goriške manifestacije:

ponedeljek, 14. maja:

19.30 Prosek - Sošćeva hiša
20.00 Šempolaj - osn. šola
20.00 Dolina - društ. prostori
20.30 Podlonjer - Ljudski dom
20.30 Prebeneg - srenjska hiša
20.30 Boljunec - gled. Prešeren
20.30 Lonjer - društ. gostilna
20.30 Križ - Dom Sirk
20.30 Domjo - Dom Ukmar
20.30 Rovte
20.30 Boršt - društ. prostori
20.30 Nabrežina - društ. prost.

torek, 15. maja:

20.30 Ricmanje
20.30 Gročana
20.30 na občinskem sedežu v Zgoniku enotni sestanek vseh društev, strank, organizacij in komponent

sreda, 16. maja:

19.30 na sedežu KD I. Cankar sestanek slovenskih komponent od Sv. Jakoba

Javni sestanki sekcij Slovenske skupnosti:

— ponedeljek, 14. maja, ob 20. uri sekcija Devin - Nabrežina na sedežu na glavnem trgu v Nabrežini
— torek, 15. maja, ob 20. uri na osrednjem sedežu SSK, Ulica Macchiavelli 22, javni sestanek o globalni zaščiti v sedanjem političnem trenutku kot priprava na goriško manifestacijo (za mestno sekcijo in za sekcije Sv. Jakob, Sv. Ivan, Škedenj - Kolonkovec - Sv. Ana in Barkovlje - Greta - Rojan)

— sreda, 16. maja, ob 20.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah javni sestanek sekcije za vzhodni Kras
— četrtek 17. maja, ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu.

Sestanek slovenskih socialistov:

— v sredo, 16. maja, ob 19. uri na pokrajinskem sedežu v Ul. Galatti

Zborovanje dijakov slovenskih višjih srednjih šol

— v torek, 15. maja, ob 10. uri na učiteljski A. M. Slomšek

Organizacijski sestanki za pripravo množične udeležbe na manifestaciji v Gorici, postajajo resnični odraz razpoloženja med Slovenci v Italiji. Če smo v začetku načrtovali mobilizacijo prebivalstva za udeležbo ločeno, je zadnji teden pospešenih priprav dokazal, da je tudi na terenu zaživel zavest o skupnem boju in ciljih, ki nas vodijo v Gorico. Na Opčinah, v dolinski in repentabski občini, v Miljah, pri Sv. Jakobu, v zgonski občini in še marsikje se vrstijo sestanki vseh slovenskih komponent krajevnega javnega življenja, na katerih se vneto in brez zadržkov dogovarjajo, kako konkretno izpeljati manifestacijo enotnosti, ki si jo je načelno zamislila enotna delegacija. Marsikje preprosti, a visoko zavedni slovenski ljudje ugotavljajo, da je bil skrajni čas za skupen nastop in da smo za svojo prihodnost odgovorni vsi, brez izjem. Goriška manifestacija bo zato s svojim uspehom pripomogla k zorenju in dejanskemu uresničevanju naše enotnosti na vseh področjih kolektivnega življenja naše narodnostne skupnosti.

V petek so se pripravljalnega sestanka množično udeležili prebivalci Opčin, Banov in Ferlugov in se takoj dogovorili za organizacijo avtomobilskih kolon in avtobusov. Podobno je bilo sklenjeno na razširjenem sestanku odbora Društva Slovencev majske občine, kjer so se dogovarjali predvsem, kako čimbolje strniti sicer razpršeno slovensko prebivalstvo za udeležbo na goriški manifestaciji. Vse komponente javnega življenja v repentabski občini so se prav tako konkretno dogovorile za mobilizacijo slehernega občana. Mladi so se obvezali, da bodo hodili od hiše do hiše in zbirali imena udeležencev, ki bodo šli v Gorico z avtobusom ali v kolonah osebnih vozil. Po sestanku pa so se dogovorili za pripravo napisov in transparentov ter za druge organizacijske podrobnosti.

Zelo borbeno, kot je v njihovi navadi, so se na poziv za udeležbo na goriški manifestaciji odzvali člani Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič, ki so se po petkovi vaji dogovorili, da se bodo v največji meri tudi vsak v svojem okolju angažirali za množično udeležbo vseh Slovencev.

Poziv predsednikov Zavodskih svetov slovenskih višjih srednjih šol v Trstu

Predsedniki Zavodskih svetov slovenskih višjih srednjih šol v Trstu se pridružujemo pobudam enotnega predstavnštva Slovencev v Italiji in pozivamo ravnatelje, učno in neučno osebje, dijake in njihove starše, da se strnjeno udeležijo enotnega shoda, ki bo v Gorici v nedeljo, 20. maja ob 11. uri. Ogorčeni ugotavljamo, da se prav v času, ko bi se morala začeti razprava o globalnem zaščitnem zakonu skuša omejevati že ustaljeno dvojezično poslovanje na slovenskih šolah in krčiti izdaja slovenskih učbenikov; nadalje ugotavljamo, da naši rojaki v videmski pokrajini še vedno nimajo niti možnosti najosnovnejšega izobraževanja v materinščini.

Samo z našo množično prisotnostjo bomo izrazili odgovornim oblastem, da nikakor ne odstopamo od svojih zahtev za takojšnjo zaščito pravic vseh Slovencev v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

VIDA JAGODIČ — Pred. Zav. sveta Znan. liceja F. Prešeren
NADJA DOLHAR — Pred. Zav. sveta Učiteljska A. M. Slomšek
JOLANDA GERMANI — Pred. Zav. sveta Strokovnega zavoda J. Stefan
ADRIJAN SEMEN — Pred. sveta Trg. teh. zavoda Žiga Zois

Naj na tem mestu še enkrat poudarimo, da je posebni vlak, na katerega opozarjamo v okviru, namenjen v prvi vrsti dijakom in mestnim udeležencem manifestacije, vsi ostali prebivalci pa naj se organizirajo za avtobuse in kolone osebnih vozil.

Poziv Združenja aktivistov

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje poziva vse svoje člane v mestu, da se takoj sami vpišejo za odhod z vlakom za manifestacijo, ki bo 20. t.m. v Gorici. Vpisovanje članov okoliških vasi in občin že poteka v sklopu priprav vseh naših društev in organizacij. Ker bo rezervacija in prodaja vozovnic zaključena že v torek, je potrebno, da pohitijo z vpisom vsi, ki nameravajo v Gorico z vlakom.

Goriški gostinci za udeležence manifestacije

Vsaka organizirana skupina, družine in posamezniki, ki bodo šli v Gorico z avtobusi ali osebnimi avtomobili, se lahko telefonsko obrnejo na goriške gostince in rezervirajo mizo oziroma obrok. Prejeli smo že dolg seznam tistih slovenskih gostincev, ki bodo poslovali v nedeljo in sprejemali rezervacije udeležencev manifestacije, objavili pa ga bomo v naslednjih dneh. Vse ostale goriške gostince, ki bi se želeli pridružiti pobudi vabimo, naj to sporočijo na Primorski dnevnik v Trstu, telefon 794672.

● V Ul. Caprin 18/1 se bo v torek, 15. maja, ob 20. uri sestal rajonski svet za Sv. Jakob. Na dnevnem redu bo med drugim odstop svetovalca Daria Cocianija in razprava o pristopu sosveta k pobudam Odbora za mir ter o pripravi fotografske razstave o medvojnem bombardiranju te ljudske mestne četrti.

Organizirani prevozi na manifestacijo v Gorico

Avtobusi:

- prevoz z avtobusi je treba rezervirati do vključno torka, 14. t.m., na sedežu SKGZ, Ul. sv. Frančiška 20/III, telefon 744249
- cena vozovnic je 4.000 lir, za dijake 3.000 lir
- za pot in morebitne postanke avtobusov naj se dogovorijo posamezne skupine ali organizacije same!

Avtomobilske kolone:

- oblikovale se bodo na zbirnih mestih
- kraj, čas odhoda in ime odgovornega za posamezno kolono sporočajte do konca tedna na Primorski dnevnik, telefon 794672

Posebni vlak:

- vozovnice za posameznike in rezervacije za skupine bodo na voljo v ponedeljek, 14. t.m., na sedežu ZSKD (Ul. sv. Frančiška 20/II), v torek v Tržaški knjigarni, oba dneva pa tudi v tajništvu Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6/II in na sedežu KPI v Ul. Capitolina
- cena posamezne vozovnice je 4.000 lir, za dijake 3.000 lir
- odhod posebnega vlaka je s tržaške železniške postaje predviden za 9. uro, povratek pa ob 15. uri
- prodaja vozovnic za posebni vlak se zaključi v torek!

Kako se pripravljamo na zborovanje

»Zelo pomembno je, da bomo končno le nastopili enotno«

Ker nas seveda zanima, kako se naši ljudje, različnih slojev in poklicev, pripravljajo na udeležbo na zborovanju, ki bo prihodno nedeljo v Gorici, smo po telefonu poklicali Meri Petaros - Rojc, tajnico Tržanskega slovenskega gledališča v Trstu in jo vprašali za njeno mnenje o pomenu te enotne manifestacije:

»Zelo pomembno je, da bomo končno le nastopili vsi Slovenci enotno na velikem, javnem zborovanju, ki naj izpriča našo odločnost, da pridemo končno do pravic, ki so nam bile zagotovljene že v okviru mednarodnih dogovorov in obvez. Že 15. let je mi-

Enotni plakati, letaki in nalepke za manifestacijo Slovencev v Gorici so na voljo na sedežu Kmečke zveze, v Ul. Cicerone 8, telefon 62948. Pohitite!

nilo, odkar so bili v italijanskem parlamentu predloženi zakonski osnutki za našo globalno zaščito. Vse pa je ostalo le pri obljubah, razprava o teh osnutkih pa se kar naprej in naprej zatika. Tako je prav, da se 20. t.m. zberemo v čim večjem številu v Gorici, da postavimo odločno našo zahtevo po tem zakonu in proti naklepom reakcionarnih sil, da bi nas ločevali, ali preštevali. Na manifestacijo bom odšla z družino, ker želim, da je tudi moja hčerka dobro poučena o naši borbi in o tem, kaj nam pripada.«

Anica Udovič je tajnica Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje. Njen odgovor na naš telefonski poziv je bil naslednji:

»Mislim, da je skrajni čas, da je do takšne enotne manifestacije prišlo. 30 let že čakamo, da bi nam italijanska država priznala pravice, ki nam pripadajo, pravice, ki smo si jih s krvjo in številnimi žrtvami priborili že v času narodnoosvobodilne borbe

in za katere so padli naši borci in aktivisti. 30 let že romajo v Rim naše zahteve, medtem se seveda vlade menjujejo in vse ostaja le pri lepih besedah in obljubah. Zato sem mnenja, da je vsako nadaljnje zavlačevanje rešitve tega vprašanja za nas že žaljivo, istočasno pa daje potuho vsem tistim silam, ki nočejo, da bi se na tem ozemlju ustvarilo vzdušje prijateljstva in dobrega medsebojnega sožitja. Mi aktivisti in bivši borci bomo prav gotovo polnoštevilno prisotni na manifestaciji v Gorici in tako ponovno dokazali, da ostajamo vestni in trdni na pozicijah, ki so nam bile vodilo v času boja proti nacifšizmu, pa tudi v vsem poveljnem času, ko smo se vedno zavzemali za mir, mirno sožitje in dobre prijateljske odnose med obema sosednjima državama.«

Tudi upravno Tržaške knjigarnice v Ul. sv. Frančiška Silvano Valoppi smo po telefonu povprašali, če bo navzoča na množični manifestaciji v nedeljo, 20. t.m., v Gorici.

»Seveda bom, tako kot bomo vsi, ki smo v naši knjigarni zaposleni. Mislim, da bi morali biti prisotni na tej proslavi uslužbenci vseh naših podjetij. Mi spadamo na primer pod Založništvo tržaškega tiska. Kot mi, bi morali biti na tem zborovanju vsi, ki so tu zaposleni, kot tudi uslužbenci drugih ustanov in podjetij. Važno je namreč, da nas bo veliko, da bo predvsem navzoča naša šolska mladina, da bodo navzoči tudi šolniki. Tu ne gre za zborovanje le predstavnikov naših organizacij in ustanov, tu gre za množično udeležbo vseh, ki hočemo in zahtevamo pravice, ki nam pripadajo.«

● Tržaška občina obvešča, da bo pokopališče pri Sv. Ani v juniju, juliju in avgustu odprto do 20. ure.

Puff-hoja kot odgovor nestrpnežem

Škedenjski šolarji obeh narodnosti bodo danes dopoldne prepešali domačo četrt. Slovenski in italijanski malčki se bodo ob 10. uri zbrali pred šolskim poslopjem v Ul. De Marchi, potem pa drug ob drugem v strnjem spreodu kot iskreni prijateljski stopili na pot, ki jih bo vodila mimo drugih škedenjskih šol vse do one v Ul. M. Praga, ki jo še vedno gradijo in ki je povzročila toliko slabe krvi med prebivalstvom.

Kakor smo že včeraj sporočili, je pobudo sprožil škedenjski odbor staršev s sodelovanjem društva Pro loco ter jo nazval »puff-hoja«. Po prazničnem in obenem poučnem sprehodu, ki naj še bolj poveže otroke italijanskih in slovenskih staršev v duhu načel in vzajemni solidarnosti, bo vsaka šola prejela poseben pokal, otroci pa kolajno in za priboljšek še sladoled iz slaščičarne Marta.

Pobuda je seveda pomembna in posnemanja vredna. Toliko bolj, ker se bo odvila v času sistematičnega zaostrovanja protislovenske gonje in protidemokratskega rovarjenja nasploh in bo izzvenela v odločen odgovor žolčnim nasprotnikom strpnosti in kulture.

Zanimiv filmski večer v KD »Ivan Grbec« v Škedenju

Kulturno društvo »Ivan Grbec« iz Škedenja je imelo v petek zvečer v gosteh našega znanega filmskega ustvarjalca, Škedenjca po rodu, Aljoša Žerjela, ki je članom društva prikazal dva svoja najnovejša filma, ki jih je napravil na potovanju po Kitajski in v Tibetu. Gradivo, ki ga je prikazal, je izredno zanimivo, saj prikazuje življenje ljudi na Kitajskem, toda ne z očmi navadnega turista, ki se spozna le na nekatere kulturne zanimivosti, temveč z očmi pravega filmskega opazovalca, ki ga zanima na sploh življenje prebivalstva te ogromne dežele. Drugi film prikazuje naravne lepote Tibeta, razne stavbe in svetišča v večjih krajih te dežele, predvsem pa smisel, ki ga ima tamkajšnje prebivalstvo za sestavljanje barv, ki krasijo razne objekte. Oba filma nista še dokončno montirana, manjka še zvočna spremljava, vendar pa ni manjkala duhovita, včasih tudi šegava govorna, »spremljava« žerjela samega, ki je lepo dopolnila ta zanimiv filmski večer.

Predsednik društva Deziderij Sveta, ki je gosta tudi pozdravil in se mu v imenu vseh zahvalil, je ob koncu pozval člane, da se v čim večjem številu udeležijo manifestacije v Gorici ter da pohitijo z vpisom.

Resolucija dolinskega občinskega sveta o globalni zaščiti

»Deklaracije so prazne besede kadar jim ne sledijo dejanja«

Dolinski občinski svet je na svoji predsednični seji s soglasjem vseh svetovalskih skupin (KPI, PSI, SSK, KD, in PSDI) sprejel resolucijo z zahtevo po globalni zaščiti Slovencev v Italiji. V njej je tudi poziv vsem občanom, naj se množično udeležijo protestne manifestacije, ki bo v Gorici 20. maja. Resolucijo bo dolinski občinski svet poslal predsedniku vlade, predsednikom obeh parlamentarnih zbornic in tajnikom vsedržavnih strank. Besedilo resolucije je sledeče:

»Občinski svet občine Dolina, zbran na redni seji 11. maja 1984, je ponovno obravnaval vprašanje globalne zakonske zaščite slovenske narodne skupnosti v Italiji, kar je predmet razprav in obljub raznih vlad v zadnjih desetletjih.

ske narodno skupnost sprejemljiv.

Ugotavljamo, da mnoge deklaracije o miru, o svobodi, o enakopravnosti in o demokraciji ostajajo prazne besede, kadar jim ne sledijo dejanja. V naši zgodovini smo znali, Italijani in Slovenci, vsi zavedni demokrati in antifasisti, z dejanji, z borbo uveljaviti vrednote naših deklaracij.

Zato se danes v letu 1984, ko se že pripravljamo na proslavljanje 40-letnice osvoboditve, pridružujemo enotnemu nastopu Slovencev na manifestaciji prihodnjega 20. maja v Gorici.

V duhu vseh naših dosedanjih sta-

lišč občinski svet poziva vse občane, da se množično udeležijo protestnega shoda v Gorici.

Priporočamo vladi in parlamentu ter demokratičnim političnim silam, ki se prepoznajo v republiški ustavi, nastali iz odporništva proti totalitarizmu fašizmu, ki je odgovoren za genocidno politiko do Slovencev v Julijski krajini, naj konkretno dokažejo politično voljo po ustrezni rešitvi, tudi zato, da vprašanje globalne zaščite Slovencev ne prekipe pod pritiskom že nestrpne naveličanosti in upravičenih zahtev.«

Resolucija sekcije SSK za repentabsko občino

Sekcija Slovenske skupnosti na Repentabru je na svoji seji osvojila stališča in pobude enotne delegacije Slovencev v Italiji v zvezi z zakonsko zaščito slovenske manjšine in je pozvala vse Slovence iz občine, da se množično udeležijo protestne manifestacije, ki bo prihodno nedeljo v Gorici. Skupni nastop — je rečeno v resoluciji — nas bo potrdil v našem boju za pravično stvar. Navzoči so obenem ostro obsodili novo mazaško akcijo nacionalističnih skrajnežev, ki so v noči od četrta na petek ponovno pomazali in zbrisali vse slovenske javne napise v občini z očitnim namenom, da bi — ob vsedržavnem shodu alincev — zakrili slovensko prisotnost na našem področju. To je podlo dejanje, ki se je že večkrat ponovilo na naš račun in je prišlo do izraza tudi v drugih občinah tržaške pokrajine.

Povezani med seboj, odprti v svet

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ob zaključku je Kravos predlagal, da se kot nove člane zveze sprejmejo: Slovenski klub Kanalska dolina, Folklorna skupina Živanit - Čedad, Studio za dramsko umetnost iz Gorice, Godba Kras iz Doberdoba, Kulturno društvo Vigred iz Šempolaja, Mladinski krožek Bani, Godba Viktor Paradinski iz Trebč, Lutkovna skupina Rod modrega vala in Filatelistični klub

Lovrenc Košir. Delegati so z aplav-

zom sprejeli nova društva v Zvezo.

Predsedniškemu sporočilu so sledili poročila Alda Klodiča, ki je orisal delovanje društev v Benečiji, ekscerpata tajniških poročil, ki sta ga podala tajnika Rudi Pavšič in Vojko Slavec. Naj tu zapišemo, da so bila poročila natisnjena in odposlana delegatom pred občinim zborom zato, da bi omogočili boljšo razpravo in dali več besede delegatom. Poročili tajni-

kov za Goriško in Tržaško objavljamo v ekscerpkih na 9. strani. O poročilih Alda Klodiča, Brede Pahor o folklorni dejavnosti, Ignacija Ote o pevski in zborovski dejavnosti in Sergeja Verča o dramski dejavnosti pa bomo še pisali, kot tudi o posegih v razpravo.

Uspeh včerajšnjega občnega zbora pa je potrdila verifikacijska komisija, saj so od 60 včlanjenih društev manjkali delegati le petih društev.

Govorom članov predsedstva so sledili pozdravi gostov. Najprej je član Zveze pozdravil in jim čestital ob upravljenem delu predsednika Odbora za kulturo pri SKGZ Klavdij Palčič, ki je poudaril vztrajno navezanost naših ljudi na kulturno delo, kar potrjuje našo nacionalno in človeško živost in zavzetost. Omenil je potrebo po vedno večji iznajdljivosti in po trajni kvalitetni rasti. Spregovoril je o vključevanju v vseslovenski kulturni prostor in o sodelovanju z Italijanskimi kulturnimi društvi. Nazadnje je pozval vse prisotne, naj se udeležijo enotne manifestacije za globalni zaščitni zakon, ki bo prihodnje nedeljo v Gorici. Predsednik sveta za kulturo pri SZDL Slovenije Jože Osterman je v svojem posegu naglasil pomen, ki ga ima kulturno delo za razvoj slovenstva v naših krajih. Dejal

je tudi, da je danes nujno, da mali narodi obstanejo in se zavedajo svojega bistva, saj pomenijo pritiski na majhne narode in skupnosti željo po zasužnjevanju človeka. Osterman je ugotovil, da se kljub nekaterim napakam, pospešujejo vezi med našo narodnostno skupnostjo in matico. Povezovanje se mora krepiti in k temu pripomoreta tudi živost in prodornost našega kulturnega dela.

V imenu tržaške pokrajine je zbor pozdravil odbornik Zorko Harej, ki je poudaril pomen človečnosti v kulturi.

Tajnik SPZ iz Celovca Janko Male je dejal v svojem pozdravu, da družijo kulturno delo Slovencev v Italiji in delo Slovencev na avstrijskem Korškem skupni napor po kulturi, ki naj v novih časih pogloblja narodno identiteto in daje sok delu za slovenstvo.

Še posebej je poudaril potrebo po slovenski enotnosti. V imenu Zveze slovenske katoliške prosvete je zbor pozdravila Marilka Koršič. V imenu NSK je spregovoril predsednik Franc Škerl. Zbor je pozdravil tudi odbornik za kulturo miljske občine Tremul. Važnost kulturnega dela med Slovenci je poudaril deželni svetovalec KPI Boris Iskra. Dejal je, da je delo naših društev pomemben dejav-

nik v vsej deželi. Del svojega posega je namenil boju za doseg globalnega zaščitnega zakona, ki je politični in kulturni boj hkrati. Naglasil je važnost nedeljske manifestacije v Gorici. Ko je govoril o pomenu enotnosti, je dejal, da v današnji stvarnosti ni mogoče enostavno ločevati Slovencev na dva tabora, kajti dejstvo je, da se v naši skupnosti ustvarja pluralizem misli in interesov, kar nas vsekakor bogati.

Brzjavke so občnemu zboru poslali predsednik deželnega odbora Comelli, deželni odbornik za kulturo Barnaba, Večnamenski kulturni center iz Tržača in tržaški prefekt Marrosu. Pozdravom je sledila obširna debata. Delegati so izvolili tudi nov glavni odbor. O tem pa bomo še poročali.

A. M.

Alpinci od včeraj med nami: radovednost folklora in ugibanja, koliko bo zaslужka

Danes bomo prisostvovali vrhuncu 57. vsedržavnega zbora alpincev. Dopoldne bodo uprizarili slavnosten mimohod, ki bo paraliziral ves mestni predel med Montebellom in železniško postajo z bližnjimi ulicami in trgi vred. Vožnja z osebnimi vozili bo tod naokoli prepovedana že od šestih zjutraj. Kakšno bo vreme, kakšno vzdušje in kakšen odziv krajanov? Tega ne bomo ugibali, lahko pa posredujemo nekaj podatkov in vtisov o tem, kako je v mestu bilo včeraj, še zlasti v dopoldanskim urah, ko so na Trgu Unità zaprile pripadniki nekaterih oddelkov bataljona Vicenza iz sklopa znane alpinske brigade Julia.

Trg je bil poln in strogo zastražen od karabinerjev, nameščenci Tržaške občine so bili na oknih, otročad je v naročju matere vihtele trobojnico, a le nekaj korakov stran, v Ul. San Carlo med poslopjem gledališča Verdi in Prefekturo, je osivel moški prek zvočnika reklamiziral nogavičke in nogavice, ki da so izredno poceni in izjemne kakovosti.

Medtem so se stari alpinci vozili po nabrežju in središčnih ulicah v prikolicah za raznovrstni kmečki tovor, ki so jih vlekli mali traktorji. Na Korzu so se proti Goldonijevemu trgu drugi alpinci peljali na tovrnjakih, ki so bili podobni pustnim vozom: na enem je bil orjaški alpski klobuk, na drugem ogromna pletenka za vino. Vmes pa hupanje po vzorcu kravjega mukanja. Neki starejši ženski je bilo slabo in rešilna služba alpincev jo je

nemudoma odpeljala v bolnišnico.

Pivo, klobase, jota in vino: priložnostnih stojnic je v Terezijanski četrti nič koliko, alpinci se jim tudi niso izognili, a tudi navala ni bilo nanje, vsaj dopoldne dne. Točaji so jih privabljali s frazami, kot »stopite v našo lekarno« in običajnim napisom »mi son alpin e me pias el vin«, vendar so gostje po večini šli mimo in spraševali po ribji restavraciji ali kakem drugem gostišču, kjer da jih čakajo kolegi.

Nekateri menijo, da bodo alpinci pustili v našem mestu 30 do 40 milijard lir. Drugi menijo, da Trst kot

tak od tega nič ne bo imel, da bodo z njimi zaslužili samo tisti, ki že itak služijo z gosti. Račune je treba delati s krčmarjem, vsekakor velja, da si znajo alpinci sami prav dobro pomagati: v borovem gozdiču v Barkovljah, v vrtu pri Rojanu, na obeh pločnikih Miramarskega drevoreda, na nabrežju in, skratka, povsod, kjer se je le dalo, so postavili šotore in vojaško kuhinjo ter si sami pripravljajo jedila.

Na oknih stanovanjskih hiš smo videli precej zastav, vendar manj kot so pričakovali: določeni nacionalistični krogi, ki alpski shod povezujejo z

geslom »Trieste italianissima«. Pač pa zastavice prodajajo pri stojnicah.

Prometnih težav v mestu včeraj pravzaprav ni bilo, kot tudi ni bilo na cesti veliko ljudi. Več gneče je na mejnih prehodih, čez katere se je poleg Tržačanov odpravilo — in se vrnilo za današnji mimohod — okrog 30.000 alpincev, ki jim očitno ni bilo mar svarila pred »balkansko okužbo«.

Danes bodo trgovine ves dan odprte, prav tako gostišča, avtobusov pa praktično ne bo. V mestno središče pojdemo peš, avto pa uporabimo za izlet na Kras ali dlje.

Mimohod in svečanosti na Trgu Stare mitnice bo prisostvoval tudi obrambni minister Spadolini.

Pri Sv. Andreju našli bombo

Po anonimnem telefonskem pozivu so včeraj na strehi nekega bara na Sprehajališču sv. Andreja našli še neeksplozivno bombo znamke RCM. Na kraj so takoj prihiteli izvedenci za razstreliva tržaških finančnih stražnikov in bombo odnesli. Bomba je bila že zarjavela in je bila tam že dalj časa.

● V motelu Agip pri Devinu bo v nedeljo, 20. maja, ob 9.30 občni zbor članov tržiške delavske potrošne zdruge - Cooperativa consumo lavoratori Monfalcone.

Dvomljiva reklama agencije UTAT

Iz Brega so nam včeraj sporočili, da so po vaseh dolinske in miljske občine delili po hišah letake tržaške potovalne agencije UTAT, ki vabi 20. maja na izlet v Bassano del Grappa in Marostico. »Pozabi na težave in privošč si vesel in navdušujoči izlet z nami« — tako je rečeno v lepaku, ki obenem navaja, da stane izlet le 14.900 lir.

Nismo mogli preveriti, če je takšna reklama običajna praksa agencije, lahko pa upravičeno sumimo, da gre za čisto enostaven poskus, da bi v nedeljo, 20. maja, odtegnili čimveč ljudi od enotne manifestacije v Gorici, na katero se naša narodnostna skupnost enotno in vneto pripravlja.

Lista za Trst spet o bilingvizmu

Ob priliki prihoda alpincev v Trst je Lista za Trst razdeljevala po mestu letak, v katerem jih poziva tako nekako: »Ne smete dovoliti, da sprejetje zakona v prid dvojezičnosti izpridi neoporečno italijanstvo tega področja«. Brez komentarjev, saj je letak v bistvu le kriček dokaz- enega od tolikih poizkusov in instrumentalizacije tako velike mase ljudi, kot so alpinci, ki se udeležujejo shoda v Trstu.

Bralna značka za naše šolarje in dijake

Prav v teh dneh poteka pet let odkar se je naša šolska mladina množično odzvala prostovoljnemu tekmovanju za bralno značko. Res so to storile nekatere šole kot na Katinari in nekatere druge že mnogo prej po zaslugi požrtvovalnih mentorjev: poimenovanje openske osnovne šole po našem primorskem rojaku F. Bevku pa je dalo novega zagona tej vzpodbudni pobudi, saj se skoro ves mladi rod poteguje za to značko.

Kdaj in kako se bo vse to zgodilo? Dan določen za to slovesnost naj bi bil na Tržaškem 20. maja, ker je letos nedelja, bo podeljevanje značke 18. maja. Po zaslugi Sveta bralnih značk in Zveze prijateljev mladine Slovenije ter kpižnih založb Mladinske knjige in Borec bo ta dan med nami lepo število ustvarjalcev iz matične domovine. Ti se bodo po sprejemu na Opčinah razšli po naših osnovnih in nižjih srednjih šolah, da nagradijo one, ki so vztrajali do konca. Prihodnji petek nas bodo torej obiskali naslednji: Janez Kajzer, Niko Grafenauer, Miha Maté, Ivo Zorman, Ela Peroci, Kristina Brenk, Branka Jurca, Berta Golob, Ivan Minatti, Jože Snoj, Janez Mušič, Vitan Mal, Božo Kos, Marija Lucija Stupica in Irena Majcen: vsem tem pa se bo pridružila še priljubljena goriška pesnica Ljubka Šorli. Vsem mentorjem želimo veliko vztrajnosti v teh dneh, a vam dragi tekmovalci, da bi prav vsi bili nagrajeni in bi se v naprej pridno segali po knjigi, ki je naša najboljša prijateljica.

D. L.

Tržaški partizanski pevski zbor danes na skupnem srečanju v Celovcu

Danes zjutraj so se z mejnega prehoda na Pesku odpeljali v Celovec člani Tržaškega partizanskega pevskega zbora, ki se udeležujejo današnjega srečanja treh partizanskih pevskih zborov, Korškega, tržaškega in partizanskega pevskega zbora iz matične domovine. To bo srečanje, povezano s pevskim nastopom, kjer bo zadonela slovenska in italijanska partizanska pesem ter borbene pesmi drugih narodov, istočasno pa bo to priložnost za pobratenje med korškim partizanskim pevskim zborom in partizanskim zborom iz Ljubljane. Na srečanju bo govor tudi o pripravah na prihodnje srečanje partizanskih zborov treh dežel, ki bo prvega julija v Bazovici pri Trstu. Tu bo prišlo tudi do pobratenja med tržaškim in korškim partizanskim pevskim zborom. Našim tržaškim pevcem želimo srečno vožnjo in uspeh nastop.

Mazaška akcija v Barkovljah: protest VZPI-ANPI in KPI

Sekcija VZPI - ANPI in pa tržaška avtonomna federacija KPI sta izdala tiskovno poročilo, v katerem ostro protestirata proti zadnji fašistični provokaciji v našem mestu, ko so v Barkovljah premazali spominsko obeležje junaka narodnoosvobodilne borbe Maria Marjašiča. Senatorka Jelka Grbec pa je poslala posl. Scal-faru telegram, v katerem ga obvešča o teh dogodkih, ki burijo tržaško demokratsko javnost.

Mlad vespist hudo ranjen

Sinoči so sprejeli v oddelek za nujne kirurške posege v tržaški bolnišnici s pridržano prognozo 17-letnega Federica Liendla iz Ul. dei Carmelitani 14. Liendl je na Trgu Oberdan padel s svoje vespe 50, potem ko je oplazil nekega mimoidočega, ter u-daril z glavo ob tlak.

Milje: za boljšo prehrano ostarelih

Miljska občinska uprava je predstavila študijo, ki jo je pripravil vsedr-žavni institut za prehrano; študija jemlje v poštev raznovrstne podatke

iz doma ostarelih v Miljah in na njihovi osnovi določa nove dietetske tabele za njihovo prehrano.

Podobno pobudo je pred nedavnim pripravila tudi devinsko-nabrežinska občinska uprava. V četrtek, 17. maja, pa bo vsedržavni institut za prehrano predstavil na tiskovni konferenci v Trstu študijo deželnega značaja, v kateri so analizirane različne stvarnosti iz F-JK in podani predlogi, za boljše prehrano prebivalstva.

Okrogla miza KPI o vprašanju zaporov

Tržaška avtonomna federacija KPI prireja jutri ob 18. uri na svojem sedežu v Ul. Madonnina 19 okroglo mizo na temo: »Vprašanje zaporov: med reformo zakonodaje in preventivnim zaprtjem«. Na okrogli mizi bodo sodelovali dr. Giovanni Mattina, sen. Sergio Flamigni in dr. Franco Rotelli, vodil pa bo Fausto Monfalcone.

● Upravni svet Tržaške hranilnice - Cassa di risparmio di Trieste je sklenil znižati za pol točke obresti. Tako so se obresti »prime rates«, ki se zaračunavajo najboljšim klientom, znižale od 17,50 do 17 od sto, obresti »top rate« pa z 22,50 na 22 od sto.

† 10. 5. 1984 nas je zapustil naš predragi

Marčelo Sosič

Pogreb bo jutri, 14. maja 1984, ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: sestra Rikarda z družino, in drugo sorodstvo

Opčine, 13. maja 1984

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage

Pepine Mahnič roj. Križmančič

se iz srca zahvalujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti ali kakorkoli počastili njen spomin.

Posebna zahvala župniku g. Živcu, gospe Danki, gospe Angeli ter vsem vaščanom.

SVOJCI

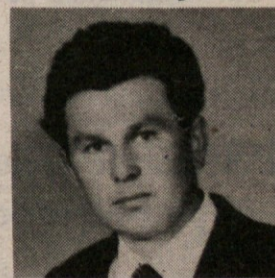
Bazovica, 13. maja 1984

Tri leta so minula, odkar zapustil si nas že, a v naših srcih, z ljubeznijo in

[žalostjo,

mi vsi spominjamo se te.

Edi Gojča

Vsi njegovi

Gropada, 14. maja 1984

12. 5. 1983

12. 5. 1984

Kakor tat je prišla smrt in te pred enim letom v cvetu mladosti iztrgala iz naše srede, ljubi sin

Edi Vecchiet

Tvoja nenadomestljiva izguba je zasekala v mojem srcu strašno, bolečo rano. Le kdaj se ta rana bo zacelila?

Tvoja mama

Dijaki IV, a razreda Trgovskega tehničnega zavoda izrekajo iskreno sožalje prof. Jelki Terčon - Šah ob izgubi drage mame.

Ob izgubi drage mame Juste izreka svojemu odborniku Ivanu Terčonu ter vsem prizadetim sorodnikom globoko občuteno sožalje

Devinsko - nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti

I. PREGELJ

VSEM GALJOTOM VILE V VAMP

DANES, 13. maja, ob 17. uri v kinodvorani v BAZOVICI

JUTRI 14. maja, ob 20.30 v občinski dvorani v MAČKO-LJAN

v torek, 15. maja, ob 17. uri v Kulturnem domu

v sredo, 16. maja, ob 20.30 v srenjski hiši v BORŠTU

v četrtek, 17. maja, ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri DOMJU

gledališča

ROSSETTI

Od 15. t.m. bo gledališka skupina »Teatro Eliseo« gostovala z delom »Don Carlos«. Nastopali bodo: Gabriele Lavia, Ivo Garrani in Monica Gueritore. Režiser: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek štev. 10. Od danes dalje prodaja vstopnic pri glavni blagajni.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 13. t.m., ob 20. uri: S. O'Casey »Pravljica za lahko noč«. Predstava PDG v Humu v Goriških Brdih.

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1984 v torek, 15. t.m., ob 20.30 recital pianista Andrea Lucchesinija. Red A. V sredo ponovitev za red B.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Mala dvorana
Jutri, 14. t.m., ob 18. in 20. uri: Ciklus »Evropske filmske šole« ZSSR.

Velika dvorana

V četrtek, 17. t.m., ob 19.30: Orgelski koncert študentov akademije za glasbo.

Okrogla dvorana

Danes, 13. t.m., ob 20.30, v petek, 18. in v soboto, 19. t.m.: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

Srednja dvorana

V torek, 15. t.m., ob 20. uri: Francoska skupina »Montanaro«, skupina mladih glasbenikov pokrajine Provence.

Ob 45. obletnici poroke

ŠTEFANIJE IN ANGELA PIERI iz Praprota, jima čestitajo in želijo vse najboljše in kličejo še na mnoga zdrava in vesela leta

Sin Ruggero z Bredo, Tamaro in Gabrijelo.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

sporoča, da je predavanje

Pravni aspekti položaja Slovencev v Italiji po podpisu osimskih sporazumov

prenešeno na sredo, 23. maja 1984.

V NEDELJO, 20. maja, se bodo vsi Slovenci udeležili v Gorici enotne manifestacije za celovito zaščito.

Slovenska skupnost vabi na javno razpravo o enotnem nastopu v Gorici in o sedanjem političnem položaju, ki bo na sedežu v Ul. Machiavelli 22/II v torek, 15. maja, ob 20. uri.

Sekcija PCI - KPI občina Dolina

vabi v četrtek, 17. t.m., ob 20.30 v gledališče »F. Prešeren« v Boljuncu na javno zborovanje na temo:

Sedanji trenutek boja za globalno zaščito slovenske manjšine. Podrobno poročilo bo podal tov. STOJAN SPETIČ

kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00.

«Il valzer dell'imperatore». Režija Billy Wilder. Igra Bing Crosby. Maxivideo: 18.30 — »The Compleat tles«.

Ariston 17.00 — 22.00 »Prigionieri del passato«. Glenda Jackson, Julie Christie, Ann Margaret, Alan Bates.

Eden 16.00 — 22.15 »Un caldo incontro. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30 — 22.15 »Cento giorni a Palermo«. Lino Ventura, Giuliana De Sio, Arnoldo Foà, Lino Roisi.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »California estasi girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »I guerrieri della pallude silenziosa«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Messalina orgasmo imperiale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30 — 22.15 »Hot Dog«. D. Naughton, P. Houser, S. Tweed. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 15.00 — 22.15 »Footloose«.

Capitol 16.00 — 22.00 »Coraggio, fatti ammazzare«. Clint Eastwood.

Aurora 15.30 — 22.00 »Cenerentola 80« — za vsakogar

Moderno 17.40 — 22.00 »Voglia di tenezza«.

Vittorio Veneto 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Segni particolari, bellissimo«. A. Celentano, F. Moro.

Lumiere 15.30 — 22.00 »Octopussy« operazione piovra

Radio 15.30 — 21.30 »Giochi di notte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aleone 16.00 — 22.00 »Krull«. Ken Marshall.

OBVESTILO PRIJAVNIKOM ZA LETOVANJE V ŠKOFJI LOKI

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Slovenski dijaški dom S. Kosovel v Trstu obveščata vse prijavitelje za letovanje v Škofji Loki, da je datum odhoda na letovanje 28. junij in datum prihoda 12. julij; torej 3 dni kasneje od napovedanih datumov. Glavni vzroki za to spremembo so datumi izpitov na nižji srednji in osnovni šoli, ki bodo letos pozneje zaradi volitev.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

3. vaški praznik v šempolaju je zaradi slabega vremena prenešen na 18., 19. in 20. t.m.

KD F. Venturini vabi vse organizacije in vaščane pri Domju, da se udeležijo javnega sestanka jutri, 14. maja, ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju glede enotne manifestacije 20. maja v Gorici.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi vse vinogradnike, ki nameravajo sodelovati na 14. PRAZNIKU VINA, da prinesejo svoje vzorce vina v srenjsko hišo v Borštu v sredo, 16. t.m., od 18. do 20. ure.

razna obvestila

Mladi SKD Tabor iščemo stara obvala, dežnike, torbice, pokrivala, obleke in spodnje perilo za TABOR MLADIH. Ves zbrani material bomo vrnili neposredno. Zbiramo tudi fotografske posnetke, in poezije, novele ter črtice, ki jih je kdo ustvaril v trenutkih pesniške ali pisateljske krize ali navdušenja. Vse prinese v Bar SKD Tabor — za eventualne informacije telefonirajte na štev. 213945 v večernih urah.

V nedeljo, 20. maja, vsak Slovenec v Gorico na enotno manifestacijo za globalno zaščito.

Koordinacijski odbor za Opčine, Bane in Ferluge organizira odhod avtobusov ob 9. uri izpred Prospektne doma. Vpisovanje v baru Prospektne doma, v ponedeljek in torek. Pohitite zaradi rezervacije avtobusov.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi svoje člane, da se udeležijo enotne slovenske manifestacije, ki bo 20. t.m., ob 11. uri na Travniku v Gorici. Rezerviran je poseben vlak (urnik odhoda bo javljen v časopisju). Vpisovanje za vožnjo z vlakom bo v torek in sredo, 15. in 16. maja ob 10. do 11. ure na sedežu v Ul. Cicerone 8. Vabljeni! Na razpolago je še nekaj mest za koncert v Ljubljani.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva ulica 3, bo jutri, 14. maja, ob 20.30 govoril publicist Viktor Blažič iz Ljubljane o Sloveniji v osemdesetih letih.

čestitke

Jutri, 14. t.m., bo praznoval svoj 10. rojstni dan ERIK SARDOČ iz Prečnika. Da bi bil še naprej tako pridn v šoli, pri učenju saksofona in doma, mu želijo mama, tata, brat Alen ter vsi, ki ga imajo radi.

Ansambel TPPZ »P. Tomažič« čestita članu MARJU GLAVINI ob srečanju z Abrahamom in mu želi še na mnoga zdrava in srečna leta.

Danes praznuje v Bazovici pri Smolčevih 60. rojstni dan ZOFIJA. Še na mnoga srečna in zdrava leta ji kličo družina Grgič.

Catalanotti, uradnik Bruno Provedel in uradnica Giuliana Ladavac, uradnik Gianni Friebl in šolnica Fiorenza Fabbro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Iskrska ulica 35, Miramarski dvorec 117, Ul. Combi 19, Selsjan, Bazovica, Zavlje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Selsjan, Bazovica in Zavlje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761. predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Selsjan: tel. 209-197.

LOTERIJA

BARI	90	33	17	15	47
CAGLIARI	12	9	6	70	25
FIRENCE	33	15	47	65	78
GENOVA	81	60	65	31	45
MILAN	43	15	19	22	12
NEAPELJ	79	74	66	42	88
PALERMO	71	13	68	67	12
RIM	60	61	77	71	8
TURIN	71	84	5	46	59
BENETKE	15	33	56	61	19

ENALOTTO

2 1 X	2 X 2	2 X 2	1 2 2
KVOTE:			
12	—	12.064.000	lir
11	—	590.900	lir
10	—	62.400	lir

SLOVENSKI
KLUB
V TRSTU
Ul. sv.
Franciška 20

vabi v torek, 15. maja, ob 20.30

ZAKAJ PESNIKI UMIRAJO MLADI?

Posvečeno spomenu Vladimira Memona (1953 - 80).

Z izborom Memonovih pesmi nastopa Branko Grubar, igralec Drame SNG Ljubljana, spremni esej Denis Poniž. Četrta ponovitev izvirnega primera združitve gledališča in poezije, ki sta ga v okviru Drame SNG oskrbela Nada Šumi in Boris A. Novak.

Vabljeni!

priredi

v petek, 18. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih

ČLANSKI VEČER

Nastopil bo mešani pevski zbor KD Primorsko iz Mačkolj.

Vljudno vabljeni!

razstave

V TK galeriji - Ul. sv. Franciška 20 je odprta razstava skulptur in risb Franceta Rotarja.

V prireditvi Foto krožka Trst 80 je v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Franciška 20 na ogled razstave črnbelih fotografij JANKA KOVAČIČA.

V galeriji »Cartesius« razstavlja slikarka Megi Pepeu. Razstava bo trajala do 17. maja.

V galeriji Rettori - Tribbio 2 razstavlja do 18. t.m. svoja dela slikar Guido Tavagnacco.

šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda z oddelkom za geometre »Žiga Zoise« sporoča, da so profesorji na razpolago za govorilne ure s starši še jutri, 14. t.m. Po tem datumu so vse govorilne ure ukinjene.

izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan prireja dva enodnevna izleta: dne 3. junija v Trebnje - Mirna (Dolenjska) z ogledom stalne razstave naivcev; dne 23. junija v Ljubljano ob priliki Kmečke občeti. Informacije vsak torek in petek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30/II - telefon 732-858.

SPDT javlja, da se vpisovanje na enotedenski tabor Aosta 84 nadaljuje do torka, 15. maja, na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Franciška 20/2. nadstr.). Vabljeni vsi!

ZAHVALA

Mladim in vsem osta'im vaščanom in vaščankam, ki so sodelovali pri pripravi in pomagali pri izpeljavi letošnje MAJENCE ter kakorkoli pripomogli k njenemu uspehu, se iskreno zahvaljujemo.

Odbor Majence 84
Dolina

ZAHVALA

Najlepša zahvala vsem, ki so se pridružili in prispevali k prazniku
PRVE MAJNE v Gabrovcu.
Odbor

Dolinska fantovska in dekliška se zahvaljujeta vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je MAJENCA 84 dobro uspela.

Agent
za Tržaško
in Goriško pokrajino

Fotokopirni stroji
z uporabo navadnega papirja
Prodaja:
TRST — Ul. M. della Libertà 13/A
Tel.: (040) 64212

FOTOKOPIRNI SERVIS

LIR
5
Ul. F. Severo 149 (Univerza)
Tel.: 568688

Ul. F. Severo 4 (Sodišče)
Tel.: 60354
TRST

mali oglasi

telefon 040-775275 — vsak dan od 8. do 13. ure

V ROJANU prodam prosto stanovanje z vsemi udobnostmi, 53 kv. m, balkon, klet ter parking za 1 avto. Tel. 415667 po 20. uri.

SOS — iščem kakršnokoli zaposlitev, tudi začasno. Telefonirati na štev. 228-813 od 12. do 13. ure.

V OSPU št. 80 točimo dober refošk in malvazijo.

ZAIZIDLJIVO ZEMLJIŠČE pribl. 2.300 kv. metrov v Zgoniku prodamo. Telefonirati na št. 003861/315678.

PRODAM 300 kg žebeljev in nekaj prvovrstne hrastovine. Ivan Bossi - Ul. Timignano 3 (Sv. Ivan).

RIVIERA išče novo ali skoraj novo stanovanje 120 kv. m v okolici hipodroma - Trga Foraggi. Tel. na štev. 040/224-426.

RIVIERA prodaja v bližini Saleža 3.000 kv. m ograjenega zemljišča in montažno hišo z zidano kletjo in garažo. Tel. na štev. 040/224-426.

RIVIERA prodaja v bližini hipodroma 162 kv. m veliko panoramično stanovanje v zadnjem nadstropju z vsemi udobnostmi. Za informacije telefonirati 040/224-426.

RIVIERA prodaja v Devinu stanovanje 90 kv. m z garažo s pogledom na morje; v štednju majhno stanovanje v prvem nadstr. z garažo; pri Sv. Jakobu ekonomično dvosobno stanovanje v zadnjem nadstr. Tel. 040/224-426.

RIVIERA odstopa licenco za restavracijo, bar in za točenje alkoholnih pijač v javno in občini Devin - Nabrežina. Tel. 040/224-426.

RIVIERA prodaja skladišče v bližini velesajma 55 kv. metrov za 50.000.000 lir. Tel. 040/224-426.

RIVIERA prodaja v štednju stanovanje 60 kv. metrov: dve spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, veranda, garaža, avtonomno gretje. Tel. 040/224-426.

RIVIERA išče za svojega klienta v Devinu stanovanje 60 kv. metrov s pogledom na morje. Plačilo v gotovini. Tel. 040/224-426.

DOBRE cene pri »Čistilnici - pralnici Vilma« v Dolini štev. 190 — tel. 040/228530 ter v Bazovici - Ul. Gruđen 27. Obiščite nas!

FRANDOLIČ iz Slivnega toči belo in črno vino.

PRODAM Fiat 1.300, po zmerni ceni. Telefon 040/567248 od 13.30 do 14.30.

PRODAJALKA z večletno prakso, z znanjem srbohrvaščine, nujno išče kakršnokoli zaposlitev. Telefonirati v večernih urah na št. 232-240.

OSMICO je odprl Sancin Karlo - Dolina št. 360. Toči belo in črno vino.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44. Opčine. Trst.

V NABREŽINI je odprta osmica bratov Gruđen. Toči belo in črno vino.

IŠČEMO prodajalca/ko, izkušenega poklika, sposobnega, delavnega, s prakso vodenja supermarketa. Ne sprejemamo odgovorov oseb, ki nimajo zahtevanih pogojev. Ponudbe na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 pod šifro »Prodajalec«.

PRODAM Ritmo super 1.300, 5 mesecev star, 3.600 km zaradi potovanja. Telefon 040/229224.

EMIL PURIČ je v Velikem Repnu 15 odprl osmico.

PRODAM hišo na Kontovelu štev. 25 v vasi, 108 kv. m. Telefonirati ob delavnikih na štev. 61-034 od 17. do 18. ure (Košuta).

STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI

za industrijo, kmetijstvo in za dom

TRST (Industrijska cona)
DOM JO, 122 - Tel. 824-979

NABREŽINA 145 - TEL. 200181

Za vaše zlate želje
draguljarna

Malalan
Narodna ul. 28 Opčine

ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA

optika
Viki

foto-kino
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv

Nedelja, 13. maja 1984

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Zelena linija
11.00 Sveta maša
11.55 Sledovi časa
12.15 Zelena linija
13.00 Dnevnik 1 - Ob 13. uri
13.30 Dnevnik 1 - Vesti
14.00 - 19.50 Domenica in...
14.35 Športne vesti
16.00 Discoring
Najnovejše plošče lahke glasbe
16.45 Športne vesti
18.00 Italijansko nogometno prvenstvo
18.30 90. minuta
20.00 Dnevnik
20.30 Dove osano le aquile - film
21.35 Dnevnik
21.45 Športna nedelja
22.50 Mister Fantasy
glasba in spektakel
23.40 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
in Vremenska razmere

Drugi kanal

10.00 Veliki izvajalci
10.45 Teknik o zdravju in estetiki
11.25 V nedeljo v kinu
11.45 La valigia dei venti milioni
film
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 - 19.45 Blitz
Oddaja v živo

16.15 Šport

17.50 Finalni rezultati in klasifike
18.50 Dnevnik 2 - Kratke športne vesti
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo
19.50 Dnevnik 2
20.00 Dnevnik 2 - domenica sprint
20.30 Noi con le ali
program Gina Landija in Maria Angela Ponchia
21.35 Hill Street giorno e notte
TV film
22.25 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.35 Dnevnik 2 - tednik o medicini
23.05 Šola in vzgoja
23.35 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

10.00 Trst: shod alpincev
12.30 Tenco '83: srečanja z avtorji
13.10 Dancemania - moderni plesi
14.10 Dnevnik 3
Neposredna športna oddaja
17.15 Si può fare... amico - film
19.00 Dnevnik 3
19.20 Deželni šport
19.40 Maledetto rock - glasbena odd.
20.30 Domenica gol: kronike, komentarji, vprašanja, razgovor
21.30 Perché si - perché no
22.05 Dnevnik 3
22.30 Nogometno prvenstvo serije A
23.15 Jazz klub

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

9.20 Poročila
9.25 Otroška matineja
10.15 Modro poletje - ponovitev
10.45 Življenje Berlioza
nadaljevanje in konec
11.40 625 - Oddaja za stik z gledalci
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
15.45 Cirkus
16.45 Poročila
16.50 Mostovi
17.20 Športna poročila
17.35 X 25 javlja - slovenski film
19.10 Risanke
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik
20.00 Strici so mi povedali
TV nadaljevanka
21.10 Portret: Tone Partljič
21.45 Reportaža z avtomobilskega rallyja Saturnus
22.00 Reportaža nogometne tekme
Rijeka - CZ
22.30 Športni pregled
23.00 Poročila

Koper

15.25 Boks: Banja Luka - Slavija:
Budućnost
16.25 Lucy in njeni - TV film
17.00 Videomix
19.30 Stičišče - tednik
19.45 Visok pritisk - glasbena oddaja
20.30 Črni narednik - film
22.00 Vaterpolo: Beograd - Partizan:
Pošk
Nogomet: posnetek tekem
23.00 Emarginacija - dok. oddaja
23.30 Don Kihot op. 35 - berlinski
filharmonični orkester

Zagreb

12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Jugoslavija, dober dan
14.00 Domači ansambli:
Kvintet Bratov Zupan
14.30 Planet opic - nadaljevanka
15.20 Nedeljsko popoldne
17.05 Zmaga nad temo - film
19.30 Dnevnik
20.00 Strici so mi povedali - nadalj.
21.15 Neprestano v akciji - reportaža
22.30 Športni pregled

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 L'albero delle mele - TV film
9.30 Ralphsupermaxieroe - TV film
10.00 Sport
11.40 Ameriški nogomet
13.00 Superclassifica show
14.00 Kojak - TV film
15.00 Fango sulle stelle - film
Montgomery Clift, Lee Remick
16.50 I corsari del grande fiume - film
Tony Curtis in Colleen Miller
18.30 Lou Grant - TV film
19.30 Dallas - TV film
20.25 Il gran gala della televisione
1. del
22.25 Flamingo Road - TV film
23.25 Il fantasma ci stà
filmska komedija
Sid Caesar in Vera Miles

RETEQUATTRO

8.30 Risanke
10.30 A-Team - TV film
11.30 Šport - kronike
13.00 Fascination speciale
ponovitev
15.00 C'è posto per tutti
filmska komedija
16.45 TV film
17.15 Sponsor city - ponovitev
19.30 Dynasty - TV film
20.25 M'ama non m'ama
nagradna igra
22.15 Mai dire si - TV film
23.15 Languidi baci... perfide carezze
film
1.00 Strike force - TV film

ITALIA 1

8.30 Risanke
10.15 Inferno bianco - film
Stewart Granger, Cyd Charisse
12.15 Bit - storie di computer
13.00 Sport
14.00 Dee Jay Television
16.30 Il mio amico Arnold - TV film

17.00 La luna nel pozzo - spektakel
19.30 Il circo di Sbirulino
Sandra Mondaini
20.25 Bene bravi bis - spektakel
22.30 Frenzy - film
00.40 Il terrore di Frankenstein - film

TELEPADOVA

9.00 Gran bazar
12.00 Risanke
13.00 Šport - catch
14.00 Falcon Crest - TV film
15.00 Cara cara - TV film
17.00 Risanke
18.30 Anche i ricchi piangono
TV film
20.20 Stanza 17-17 palazzo delle tasse,
ufficio imposte
22.00 Agente Pepper - TV film
23.00 L'amore - film
00.30 Gli invincibili - TV film

TRIVENETA

8.30 TV film
9.30 TV film
10.00 OP Coupons
13.00 Film
14.30 Dražba
20.00 TV film
20.30 Film
22.00 Šport - vse o motorjih
23.00 Film
1.00 Horoskop
1.10 Film

TELEFRIULI

10.00 O obrtništvu
10.30 Regione verde
13.30 Risanke
14.00 Fogolar
19.30 Friuli šport
20.25 Pierino la peste alla riscossa
film
22.15 Ciao Eva
23.30 La strana maledizione di Montezuma - komedija

Ponedeljek, 14. maja 1984

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 - 11.45 Televideo
12.00 Dnevnik - Kratke vesti
12.05 Pronto... Raffaella?
opoldanski spektakel
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik 1
14.00 Pronto... Raffaella? - zadnji
poziv
14.05 Droga: che fare
15.00 Trije nečaki in majordom -
TV film
16.00 Secret Valley - 14. epizoda
16.30 Športni ponedeljek
17.00 Dnevnik 1
17.05 Problemi gospoda Rossija - e-
konomske tednik
18.30 Il gran teatro del West - TV
film
19.00 Italia sera - dogodki in ose-
bnosti
19.40 Almanah in vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Dove osano le aquile - film
22.05 Dnevnik
22.15 Srečanje s kinematografijo
23.15 Ugo Betti trent'anni dopo
23.50 Dnevnik - zadnje vesti in
vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 - 11.45 Televideo
12.00 Che fai, mangi? - Oddaja o pre-
hrani

13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
13.30 La dinastia del potere 1. del
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 - 16.30 Tandem
16.30 Šola in vzgoja
17.00 - 18.15 Vedomoci sul due -
kronike in glasba
18.15 Odprti prostor
18.30 Športna poročila
18.40 Le strade di San Francisco -
TV film
19.45 Dnevnik 2
20.30 Dogodki in ljudje tedna
21.25 Il bacio della violenza - po
romanu Dashiella Hammetta
22.10 Dnevnik 2 - večerne vesti
22.15 Il bacio della violenza -
3. in zadnji del
23.00 Protestantizem
23.50 Dnevnik 2 - zadnje vesti

Tretji kanal

16.00 Nogometno prvenstvo serije A
in B
18.25 L'orecchio - glasbena od-
daja
19.00 Dnevnik 3
19.30 Deželni šport
20.05 Šola in vzgoja
21.30 Dnevnik 3
21.40 Specialistična medicina - pedia-
trija
22.10 Ponedeljkov športni proces
23.15 Dnevnik 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.50, 10.35 TV v šoli
17.20 Poročila
17.25 Jole, Jole - otroška serija
17.55 Varčevanje - izobraževalna se-
rija
18.15 Spekter
18.25 Podravski obzornik
18.40 Pet minut za rekreacijo
18.45 Podium - glasba za mlade
19.15 Risanke
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik 1
20.00 Kratko srečanje - drama
21.00 Spoznano, neznano - oddaja o
znanosti
22.00 Dnevnik II.
Zagreb
17.40 Poročila
17.45 Slovenske ljudske pravljice
18.00 Zgodbe iz davnine
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Gospič
18.45 Podium
19.30 Dnevnik
21.05 Izbrani trenutek
21.10 Svet danes - zunanje politična
oddaja
21.40 En avtor en film

Koper

14.00 in 16.30 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na spo-
redu tudi naslednje vesti:

VERONA - Kongres PSI

TRST - Alpinci

TRST - Priprave na enotno manife-
stacijo v Gorici

KRIŽ - Občni zbor ZSKD

SPORT:

Košarka: komentar o Jadranovi tekmi

REPER - Namizni tenis: KRAS -

Olimpija Ljubljana

KRIŽ - Nogomet: Vesna - Ponziana

17.00 TVD poročila
17.05 TV šola
17.30 Črni narednik - film
19.00 Športni pregled
19.30 TVD - stičišče
19.50 Deset minut glasbe
20.00 Kakšna je tvoja usoda - doku-
mentarec
20.30 Divji bik - TV film
21.20 TVD - vse danes
21.30 Plesni korak
22.00 Nočni film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

10.00 Aktualnosti
10.30 Alice - TV film
11.00 Rubrike
11.40 Help - glasbena igra
12.15 Bis - nagradna igra
12.45 Il pranzo è servito - vodi Cor-
rado
13.25 Sentieri - nadaljevanka
14.25 General hospital - TV film
15.25 Una vita da vivere - nadalje-
vanka
16.50 Hazzard - TV film
18.00 L'albero delle mele - TV film
18.30 Popcorn - glasbeni spektakel
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Zig-zag - vodi Raimondo Via-
nello
20.25 Il gran gala della televisione -
2. del
22.25 Flamingo Road - TV film
23.25 Šport
0.25 I cinque segreti del deserto -
film

RETEQUATTRO

9.30 Chico - TV film
10.00 I giorni di Bryan - TV film
11.00 Abisso, storia di una madre
e di una famiglia - film drama
12.30 Risanke
13.30 Fiorello - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 Colpo su colpo - film
16.50 Risanke
17.50 La famiglia Bradford - TV
film
18.50 Marron Glacé - TV novela
19.30 M'ama non m'ama - nagra-
dna igra
20.25 I fichissimi - filmska komedi-
ja
22.20 Maurizio Costanzo show
00.15 Taking off - filmska komedija

ITALIA 1

9.30 Baciarmi, Kate! - filmska ko-
medija
11.30 Maude - TV film
12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
12.30 Lucy show - TV film
13.00 Bim bum bam
14.00 Operazione ladro - TV film
15.00 Agenzia Rockford - TV film

16.00 Bim bum bam
Risanke
Vita da strega - TV film
17.30 Una famiglia americana - TV
film
18.30 Il principe delle stelle - TV
film
19.50 I Puffi - risanke
20.25 La luna nel pozzo - spektakel
22.30 Bit, storie di computer
23.10 Dibattito sul congresso del
PSI
23.40 Samurai - TV film
0.40 Il ritratto di Darian Gray -
film

TELEPADOVA

14.00 Mama Linda - TV film
15.00 Gli emigranti - nadaljevanka
16.30 Peyton place - TV film
17.30 Risanke
19.00 L'incredibile Hulk - TV film
20.00 Anche i ricchi piangono - TV
film
20.20 Attenti a quei P2 - film
23.00 Hawaii squadra cinque zero -
TV film
24.00 Venere e il professore -
film

TRIVENETA

8.30 TV film
9.30 Film
10.00 Monitor
12.30 Moroskop
12.40 Sloane - TV film
13.30 Risanke
14.30 Film
16.00 Filmski program
16.30 TV film
18.30 Harry 'O - TV film
20.15 Glasbeni moment
20.30 Film
22.00 TV film
22.30 Asta

TELEFRIULI

13.30 Risanke
14.00 Cara cara - TV film
15.30 Mariana, il diritto di nasrere
- TV film
19.00 Cara cara - TV film
20.30 Šport
21.30 I diavoli della guerra - film
23.30 Resistenza eroica - film

RADIO

Nedelja, 13. maja 1984

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
14.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja;
9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Ro-
janu; 9.45 Glasbeni potpuri; 10.30
Mladinski oder: »Strahek«; 10.00 Glas-
beni potpuri; 11.45 Vera in naš čas;
12.00 Narodnostni trenutek Slovencev
v Italiji; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20
Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon;
14.40 - 19.00 Nedeljsko popoldne: Šport
in glasba ter prenosi s naših kultur-
nih prireditvev; 15.00 - 16.00 »Stopimo
na dan« - posnetek s kulturne prire-
ditve, ki je bila prejšnjo nedeljo v
špetru Slovenov; 18.30 - 19.45 Neposre-
den prenos iz Pistoie košarkarske tek-
me Maltinti - Jadran. Poroča Saša
Rudolf.

RADIO OPČINE

Do 10.00 Glasba; 10.00 Intervjuji;
10.30 Jutranji val Radia Opčine - v stu-
diu Marino in Mira; 13.00 Oddaja SKD
Tabor; 14.00 Glasba po željah s tele-
fonskimi pozivi v živo; 18.30 Direkten
prenos košarkarske tekme iz Pistoie
Maltinti Pistoia - Jadran; Dalje ve-
černi in nočni val Radia Opčine.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

8.00, 13.30, 15.30 Poročila; 7.15 Glas-
ba za dobro jutro; 7.30 Za zdravje,
Prometni servis; 8.15 Polje, kdo bo
tebe ljubil - kmetijska oddaja; 13.00
Danes na valu radia Koper; 13.40 So-
sednji kraji in ljudje; 14.30 Glasba po
željah, Radio Koper na obisku; 16.30
Primorski dnevnik; 17.30 Nedelja na
športnih igriščih; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik;
10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glas-
ba za dobro jutro; 7.00 Dober dan;
8.45 Siamo tutti nel pallone; 9.30 Lu-
cianovi dopisniki; 10.00 Popetka te-
dna; 10.35 Vrtljak; 11.00 Dogodki in
odmevi; 12.00 Programi prihodnjega
tedna; 12.10 Glasba po željah; 14.30
Glasbeno popoldne; 14.30 Kaj ne no-
vega; 15.30 Popevka tedna; 16.00 RK
count down - glasbena oddaja; 17.45
Klasifika 33 obratov; 19.30 Športna ne-
delja; 20.00 Zaključek sporeda.

Ponedeljek, 14. maja 1984

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20
Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica;
8.10 - 13.00 Dopoldanski zbornik: Glas-
bene raznolikosti; 8.45 Glasbeni pot-
puri; 10.10 S koncertnega in opernega
repertoarja; 11.30 Literarni listi; 11.40
Glasbeni potpuri; 12.00 Skrivnost ver-
stev. Pripravlja Helena Jovanovič;
12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Narod-
nostni trenutek Slovencev v Italiji;
14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Ro-
man v nadaljevanjih: Ivan Tavčar:
»Cvetje v jeseni«; 14.30 Tja in nazaj;
16.00 Slovensko učiteljstvo pod fašiz-
mom. Pripravlja Minka Pahor; 16.30
Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba;
18.00 Pod Matajurjan, posebnosti in o-
mika Nediških dolin; 18.30 Glasbene
raznolikosti.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00
Otvoritev - glasba za dobro jutro -
Jutranji koledar; 6.15 Vremenska na-
poved, cestne razmere, EP, Objave;
6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek;
13.00 Otvoritev - Danes na valu radia
Koper, Objave, EP; 13.45 Glasbene
šole; 14.00 Novosti naše diskoteke, Ob-
jave, EP; 14.40 Iz filmskega sveta;
15.15 EP 15.30 Dogodki in odmevi;
16.00 Glasba po željah; 16.30 Primor-
ski dnevnik, Objave, EP; 17.00 V po-
daljšku - pregled športnih dogodkov;
17.33 Naša pesem - Maribor '84: Aka-
demijski pevski zbor, Boris Kreiger iz
Maribora; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dne-
vik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30,
16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glas-
ba za dobro jutro; 7.00 Dober dan;
9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi do-
pisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10
Zdravo otroci; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na
prvi strani; 11.45 Plesna glasba; 12.00
Glasba po željah; 14.30 Glasbeno po-
poldne; 14.35 Popevka tedna; 15.00
Zdravo otroci - ponovitev; 16.15 Edig
Galletti; 16.55 Pismo od...; 17.00 Po-
polari e dintorni; 18.00 New dance;
18.45 Operni pevci; 20.00 Zaključek
sporeda.

Travnik

MARKO WALTRITSCH

Travnik je edini goriški trg, ki je, kljub številnim spremembam imen ulic in trgov v Gorici po prvi svetovni vojni ohranil tako pri gorških Slovencih in tudi pri številnih italijanskih sosesčanih svoje prvotno slovensko ime — Travnik. Do leta 1879 se je tudi uradno imenoval Travnik - Piazza Travnik. Takrat pa je nacionalistično vodstvo gorške občine ime spremenilo v Piazza Grande.

Za nas Slovence pa je vedno ostal Travnik. To ime se uporablja tudi danes, pa čeprav je minilo že več kot sto let odkar ni več takega uradnega naslova tega osrednjega gorškega trga. Tudi gorški Italijani ti bo znal povedati kje je Travnik in trgovci, ki imajo tu svoje trgovine, bodo na slovensko reklamo vedno napisali: »Travnik«.

Na tem nekoč zares travniku so se v prejšnjih stoletjih ustavljali slovenski kmetje s podeželja in tam pustili živino in vozove, ko so šli skozi mestna vrata v Raštel in v nekdanje mestne trgovine. Tu so v začetku sedemnajstega stoletja zgradili veličastno cerkev, ki je še danes nekaj simbol mesta. Tu so v prvi polovici osemnajstega stoletja gorški graščaki pred množico ljudi razčetrili voditelje tolminskih puntarjev, ki so se uprli nečloveškemu davčnemu izžemanju.

V eni od stavb na tem Travniku se je sredi prejšnjega stoletja, leta 1862, osnovala Slovenska čitalnica, ki je dolgo vrsto let bila najpomembnejše slovensko društvo v Gorici. Na tem Trgu je več tisoč ljudi v letu 1906 prisostvovalo pogrebu gorškega slavnika Simona Gregorčiča. Tu je leta 1918 z balkona vladne palače plapolala slovenska zastava Narodnega sveta. Tu smo bili priča po osvoboditvi veličastnemu pogrebu padlih gorških partizanskih borcev. Na tem trgu so bile v tistih letih številne manifestacije. Tu se zbirajo danes delavci in dijaki na svojih manifestacijah ter tisoči udeležencev vsakoletnega pohoda miru po ulicah Gorice in Nove Gorice.

Na tem Travniku se bomo v nedeljo zbrali Slovenci iz vse naše dežele, da izpričamo našo trdno in odločno voljo in zahtevo po globalnem zaščitnem zakonu. Živeti hočemo mirno in prijateljsko s tukajšnjimi Italijani, ne da bi komu kaj kratili. Hočemo, da tega imamo pravico, ki nam jo zagotavlja republiška ustava, ki nam jo zagotavlja naravni zakon, da lahko na vsakem koraku in v vsakem okolju uporabljamo naš jezik.

Na tem Travniku, ki ima toliko skupnega z zgodovino Slovencev v Gorici, se bomo zbrali vsi, ki čutimo slovensko. Zbrali se bomo z drugačnimi občutki od tistih naših prednikov, ki so morali na ta trg tistega usodnega dne ko je rabelj ubijal voditelje tolminskih puntarjev.

□ V jeklarni Acciaierie Alto Adriatico v Trzinu bodo do konca meseca predvidoma oklicali osemurno stavko. Stavkali bodo tudi v vseh drugih podjetjih Maraldijske skupine.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV

vabi v nedeljo, 20. maja, ob 17. uri v goriški Kulturni dom na 2. revijo otroških pevskih zborov

Pesem pomladi

habitat
vestecasa s.a.s.

ZAVESE - PREPROGE
BLAGO ZA TAPISERIJU
Drevored Verdi 40 - 42
Tržič — Tel. 0481/40148

NAJRAZLIČNEJŠE
SENČNE
ZAVESE

Mladina se aktivno pripravlja za javni nastop na Travniku

Med prvimi organizacijami, ki so se na Gorškem začele aktivno pripravljati za enotno manifestacijo čez teden dni so gotovo mladinske. Mladina je, kot kaže, dolgo pričakovala tak množičen in enoten nastop, na katerem bi lahko javno in glasno izpričala voljo mladih generacij po pravičnem zakonu za našo narodnostno skupnost. Končno je ta priloženost pred nami in mladi jo želijo izkoristiti na najboljši način. V petek zvečer je bil na sedežu Mladinskega krožka skupni sestanek mladinskih organizacij SKGZ, na katerem so soglasno sprejeli resolucijo - poziv, ki ga objavljamo posebej. Na seji je član izvršnega odbora SK GZ Igor Komel govoril o pomenu, ki ga ima zlasti prisotnost mladine na tej manifestaciji in o poteku manifestacije. Pri tem bo pomoč mladih dragocena za redarsko in varnostno službo, saj bodo Slovenci iz tržaške in videmske pokrajine kar iz treh smeri prihajali na Travnik. V prihodnjih dneh se bodo mladi aktivno udeležili tudi pripravljanih sestankov, ki bodo po vsej Goriški. Mladinska sekcija Slovenske skupnosti je kot prva od sekcij SSK sklicala sestanek (v torek zvečer na sedežu), na katerem se bodo domegnili o nastopu na manifestaciji. Tudi taborniki in skavti so že aktivni. Na uredništvu sta nas obiskala načelnika gorških tabornikov Marko Vogrič - Orion in Marko Lutman - Montaż. Povedala sta, da so na red-

nih sestankih družin RMV že razpravljali o manifestaciji, v prihodnjih dneh pa bodo člani družin sodelovali na sestankih, ki jih prirejajo vaška društva. »Zadovoljni smo, da je končno prišlo do te manifestacije«, sta nam povedala. »Vedno je bil govor o konkretnih in enotnih nastopih in morda je tokrat to prva uresničitev teh namenov in dokaz volje, da uveljavimo naše pravične zahteve«. Dodala sta, da se bodo vsi taborniki, iz Gorice in Trsta, zbrali v krajih že pred manifestacijo, tako da bodo skupno nastopili na Travniku. »Velika večina nas bo na Travniku v krajih,« rium je v petek zvečer zagotovil Mauro Leban, vodja Slovenskih gorških skavtov. K telefonu so ga pravzaprav poklicali s sestanka, saj so se prav v petek v vodstvu pogovarjali o udeležbi na manifestaciji, ki mora biti najbolj množična. »Škoda, ker ne moremo priti prav vsi,« je še dejal sogovornik. Že pred meseci so se namreč zmenili za nekakšno srečanje s skavti v videmski pokrajini. Poslali bodo tja delegacijo, velika večina bo prisotna na Travniku. Takšne so bile okvirne odločitve na petkovem sestanku vodstva. V prihodnjem tednu se bodo sestali po posameznih skupinah. Se besedo o dijakih, ki aktivno sodelujejo v pripravah kot člani raznih mladinskih organizacij, ki pa bodo v prihodnjem tednu priredili zborovanja po šolah, za organizirano udeležbo na manifestaciji.

Resolucija mladinskih organizacij

Člani Mladinskega odbora SKGZ, Mladinskega krožka - Gorica, Mladinskih odsekov iz Sovodenj in Doberdoba, taborniki RMV in gojenjske skupnosti dd. »Simon Gregorčič«, zbrani na skupni seji 11. maja, pozivamo vse mladinske organizacije in vse mladince in mladence, naj se masovno udeležijo enotne manifestacije za globalno zakonsko zaščito.

Potrebno je, da vsi mladi, delavci, dijaki, študenti v teh dneh aktivno sodelujemo na pripravah z čimbolj učinkovit uspeh manifestacije. Zavedamo se, da si bomo pravično zakonsko zaščito priborili samo z masivnim in odločnim nastopom! Zato se polnoštevilno zberimo na Travniku v nedeljo, 20. maja, ob 11. uri.

Pozivi društev in organizacij

Pokrajinski odbor VZPI - ANPI je na zadnji seji sprejel izjavo, s katero v celoti podpira prizadevanja slovenske skupnosti. Žal manifestacija v Gorici sovpada s pomembno slovesnostjo v Ronkah in z nekaterimi drugimi prireditvami. Odbor VZPI - ANPI poziva člane slovenskih sekcij naj se polnoštevilno udeležijo manifestacije na Travniku v Gorici.

Kmečka zveza v Gorici poziva člane in kmete nasploh, naj se udeležijo pripravljanih sestankov za nedeljsko

manifestacijo, 20. maja pa naj bodo množično prisotni na Travniku.

Društvo slovenskih upokoencev za Gorisko vabi vse upokoence naj se polnoštevilno udeležijo manifestacije za globalno zakonsko zaščito na gorškem Travniku.

Slovensko planinsko društvo Gorica poziva vse gorške planince naj izpričajo svojo pripadnost slovenskemu narodu z udeležbo na enotni manifestaciji za globalno zakonsko zaščito.

Organizacijski sestanki

- PONEDELJEK, 14. maja:**
18.00 GORICA, Kulturni dom: razširjeni glavni odbor SKGZ za Gorisko;
- 20.30 PEVMA - OSLAVJE - ŠTMAVER, društvena dvorana v Pevmi (Igor Komel);
- 20.30 DOBERDOB, dvorana KD Jezero (Mirko Primožič);
- 20.30 PEČ - GABRJE, društvena dvorana v Gabrju (Edmund Košuta);
- 20.30 VRH, gostilna Devetak (Karel Devetak);
- 20.30 DOL - POLJANE, šola v Dolu (Aldo Rupel).
- TOREK, 15. maja:**
20.30 ŠTANDREŽ, Dom Andreja Budala (Vilko Nanut);
- 20.30 ŠTEVERJAN, gostilna Na dvoru (Edmund Košuta);
- 20.30 SOVODNJE, Kulturni dom (Jože Čej);
- 20.30 PODGORA, v dvorani, kjer vadi pevski zbor (Rudi Pavšič).
- V RONKAH in JAMLAH bosta sestanka v sredo ob 20.30.**
- 20.30 pokrajinski aktiv slovenskih komunistov na sedežu KPI v Gorici, Ul. Locchi 2.
- 20.30 seja mladinske sekcije SSK v Gorici, Ul. S. Chiara 2.

Ob koncu tedna na Espomegu

Sejem lovskega orožja, opreme in divjačine »Allevacaccia«

»Allevacaccia« je naslov tridnevne sejemske manifestacije, ki bo ob koncu tedna na razstavišču ob ločnem mostu. Odprli jo bodo 17. maja, trajala bo do nedelje, 20. maja. Namenjena je predvsem lovcom, oziroma ljubiteljem divjadi, vendar bodo na razstavi našli kaj zanimivega tudi drugi obiskovalci. V hali A razstavišča — manifestacija je namreč omejena samo na ta prostor — bodo poleg orožja in opreme za lov na ogled tudi različne vrste divjadi, ki jih redijo v gojiščih in jih šele pred začetkom lovske sezone spuščajo v lovišče.

Vprašanje je kapjak povezano z brezobzirnim kršenjem naravnega ravnovesja, ki ga povzroča sodobna civilizacija v njeni celoti.

Manifestacijo prireja ustanova GEGO in goriška trgovinska zbornica.

Poleg razstave velja opozoriti še na dve vzporedni manifestaciji, ki bosta v soboto, 19. maja. V konferenčni dvorani bo s pričetkom ob 10.30 okrogla miza o možnostih razvoja lovskega turizma v Furlaniji - Julijski krajini, ob 17. uri pa okrogla miza na temo obnavljanja staleža divjadi v loviščih.

Operativni center INPS v Trzinu

V Trzinu je bila včeraj dopoldne slovesnost ob odprtju novega področnega centra zavoda za socialno skrbstvo (INPS). Gre za pomemben in obenem prvi korak na poti decentralizacije storitev na področju socialnega skrbstva v naši deželi, kakor je bilo slišati na včerajšnji slovesnosti v dvorani Pa'aveneto, kjer sta govorila predsednik pokrajinskega odbora Zavoda za socialno skrbstvo Vittorio Brancati in ravnatelj Gianfranco Rossi, Salvatore Collella v imenu zveze patronatov INAS - INCA - ITAL in Ado Furlan, predsednik deželne zveze odborov zavoda INPS. Operativni center so uredili na dosedanjem sedežu področnega urada INPS v Matteottijevi ulici, z glavnim sedežem v Gorici pa je povezan z elektronskim terminalom. Nudi usluge in informacije prebivalcem na območju devetih občin. Center že obratuje.

Mariana. Ob tem se je vozilo nekajkrat prevrnilo. V bolnišnici so ga spejeli s pridržano prognozo.

gledališča

J. W. Grimm: Rdeča kapica, jutri, 14. 5. 1984, ob 9. uri v otroškem vrtcu v Ronkah, ob 11. uri v osnovni šoli v Dobrodo, v torek, 15. 5. ob 9. uri v osn. šoli v Sovodnjah; ob 10.45 v osnovni šoli v Rupli.

kino

Gorica

VITTORIA 15.30 — 22.00 »Apocalypse sexual«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 15.30 — 21.30 »Pinocchio«.

VERDI 15.15 — 22.00 »Voglia di tene-rezza«.

Tržič

EXCELSIOR 14.00 — 22.00 »Acqua e sapone«.

PRINCIPE 16.00 — 22.00 »Rusty, il selvaggio«.

Nová Gorica in okolica

SOČA 10.30 »Popajeve norčije.« 16.30 — 18.30 — 20.30 »Ljudozrci Amazonke«.

SVOBODA 16.30 »Popajeve norčije«.

18.30 — 20.30 »Srečen moj rojstni dan«.

DESKLE 17.00 »Rjovenje«. 19.30 »Mazoh«.

POGREBI

Jutri ob 9.30 Teodora Čevked vd. Bonan iz bolnišnice Sv. Justa na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili spomin našega dragega

Alojza Bonete

Posebna zahvala zdravniku dr. Milanu Devetti, sorodnikom in prijateljem g. župniku, cerkvenemu zboru in zboru »Kras«, darovalcem cvetja, sosedom za izkazano pomoč v žalostnih trenutkih in vsem ki so našega dragega spremili na zadnji poti.

Zena, sin in sestre z družinami

Boneti, 13. maja 1984

13.5.1982

13.5.1984

Ob drugi obletnici smrti

Pierine Brisko vd. Hoban

se je z nezmanjšano žalostjo in z ljubeznijo spominjajo mož Lojze in sinovi Aleš, Uroš in Milivoj z družinami.

Štandrež, 13. maja 1984

prispevki

Namesto cvetja na grob Romana Devette so za gospodarsko zadrugo Dom - Poljane darovali: KD Danica in sekcija VZPI - ANPI Vrh 50.000 lir, 27-letnik Žarko, Avgustin in Karlo z Vrha 60.000 lir, Angel Pahor 50 tisoč lir.

Ob 5. obletnici smrti očeta Franca, daruje Romana Nanut 20.000 lir za partizanski spomenik v Štandrežu.

Iz bolnišnice

V prometni nesreči, včeraj okrog 5. ure zjutraj se je hudo ranil 24-letni Silvio Marenca iz Zagorja, Ul. Bozji 2. Z avtom je zavozil s cestišča na državni cesti, v neposredni bližini

20. maja ob 11. uri na Travniku v Gorici

Iz poročila predsednika ZSKD Marka Kravosa

Osrednje poročilo je imel predsednik ZSKD Marko Kravos. Izvlečke iz njegovega daljšega poročila objavljamo:

»Na tem zahodnem kraju naše zemlje nam Slovencem niso nikoli pdale zvezde z neba: zvečine dež, mrzli vetrovi, toča. In tudi danes so vremenske razmere nestalne, bolj ostre kot ugodne. V takih pogojih postane kultura osnovno vezno tkivo narodnega telesa, preko nje se zavedamo lastnih značilnosti, z njo se uve-

javljamo nasproti drugi narodnosti — čeprav bi bilo vse bolje, če bi se preko kulture le srečevali, sodelovali, morda celo tekmovali s sosedom in svetom ter tako bogatili sebe in svojo človeško okolico.

V zgodovini in velikokrat še danes pa se moramo spopadati z bolj ali manj razločno izraženim pritiskom ali

nasiljem samo zato, ker smo drugačni — in to v državi, ki je imela v Mazinijevih idejah drugačne projekcije evropskih in univerzalnih razsežnosti. Še pogostejše moramo trošiti svoje eksistenčne energije, da bi se uprli »dobromiselnim« večini, ki v svoji svetli preproščini misli, da je za manjšino enakost tudi že enakopravnost, da bi morali lise in štorčja obe iz istega krožnika jesti in biti pri tem siti, če naj parafraziram staro basen.

Mi bi pa radi le ohranjali zgodovinske lastne svoje narodnostne identitete in tako soustvarjali čim bolj mnogovrstno in zato duhovno bogatejšo in prijetnejšo okolje v naši deželi. Radi bi torej, da bi nas italijanski sodržavljani dojeli kot zračeno in nepogrešljivo sestavino deželne okolja in nas kot tako tudi obravnavali, ko nam režejo zakonska oblčila in kruh prispevkov.

Ob tem je Kravos pozval vse prisotne in njihove organizacije naj se udeležijo shoda, ki bo v nedeljo, 20. t.m. v Gorici. Nato je spregovoril o nekaterih uspehih in usmeritvah društvene dejavnosti:

»Sicer pa kažejo dejavnosti v naših društvih, da smo v zadnjem času rabili zastarele prosvetno - čitalniške okvire ne samo z družbenopolitično angažiranostjo. V Kanalski dolini in Špetru se velikokrat večajo s pedagoškimi pobudami, z raziskavami etnografskega in zgodovinskega značaja, publicistično dejavnostjo. V Režiji je poleg etnografske občutljivo stanimiva tudi povezava z zadržanimi pobudami. Benečija spet izviri-

no pristopa k problemu emigrantov, k nadomestilni slovenski šolski dejavnosti, k uporabi domačega narečja. Na Goriškem opažamo večje kulturno sožitje med Italijani in Slovenci, marsikatera kulturna manifestacija se tudi že veže na gospodarsko strukturo naših ljudi, bančne ustanove na Tržaškem in na Goriškem so se zadnji čas že izkazale ne samo kot mecen kulturnega dela ampak tudi kot potrošniki naših dosežkov; z izdajateljskimi pobudami, z razstavno dejavnostjo. Take integracije kulturnih in gospodarskih interesov bi si želeli še več.

Nato je predsednik poudaril uspešno sodelovanje med društvi in lokalnimi kulturnimi ustanovami ter s posameznimi ustvarjalci. Poudaril je tudi nastajanje vse več interesnih specializiranih skupin, dejal pa je, da je še premalo medsebojne obveščenosti, usklajevanja in izmenjav med posameznimi pokrajinskimi enotami. Nato je svoj poseg nadaljeval:

»Tudi zaradi takih tendenc je naša zveza zavzeto iskala možnosti sodelovanja in enotnega nastopanja z vsemi političnimi sestavinami naše kar precej razčlenjene skupnosti. Skupni nastop v Cankarjevem domu v Ljubljani lanskega maja in zdajšnja angažiranost na pobudo Enotne slovenske delegacije dovolj pričata o tem; če je to sploh treba, saj so v naših društvih dejavni ljudje vseh prepričanj in svetovnih nazorov, ki zavzeto in brez problemov ustvarjajo pluralistični in enotni kulturni ambient. Ta naša odprta politična nastava se še najbolj izrazi na naših osrednjih in

društvenih Prešernovih proslavah in na Primorski poje. In tudi drugače pri odnosih z ostalimi ljudsko - kulturnimi zvezami v zamejstvu bomo vedno izpostavljali skupne interese in perspektive, čeprav se ne mislimo zaradi tega odpovedati svojemu prepričanju ali svojim pogledom na svet, niti koga drugega v kaj takega siliti. Zdiferenciranost je namreč tudi v kulturi element bogastva in moči in le ob taki zavesti lahko zraste prav enotnost in sodelovanje med nami.

Nato je Kravos spregovoril o sodelovanju z matično domovino, omenil družbeno - gospodarsko stisko Jugoslavije in s tem v zvezi utesnjevanje pretokov preko meje, kar je zamajalo že utečene stike. Pri tem pa je dodal: »...da se morda prav zato v matični republiki Sloveniji zavest o celovitosti slovenskega narodnostnega prostora razvija in utrjuje in da se to odraža v večji obveščenosti matičnega javnega mnenja o nas; tako spet čutimo, da soustvarjamo sodobno duhovno fizionomijo Slovenije.« Nato je Kravos omenil vrsto storjenih, utečenih ali pa možnih stikov in izmenjav.

Kravos je nato omenil uspešnost zveze pri ohranjanju stikov s Slovenci na avstrijskem Koroškem in poudaril: »...da se kulturno življenje in organizacijske oblike na našem severu posodablajo in kakovostno razvijajo, kar bi nas moralo vzpodbujati k še intenzivnejšim odnosom in izmenjavam.«

Glede stikov je Kravos dejal, da so del širšega sveta ki si ga morajo udelačiti tudi ostale jugoslovanske republike.

»Za začetke kvalitetnejših stikov, ki bi bili vsekakor nujni pa ne vidimo drugačnih načinov kot ustanovitve nekakšnih namenskih konstantnih štipendij, ki naj take tokove v obe smeri sprožijo.«

Kravos je nadalje razčlenil samo delovanje ZSKD. Tu bi navedli vsaj tri številke. Samostojnih društev je sedaj 60, z raznimi odseki je delujočih skupin 87, članov organizacij, ki so aktivni pa je 7.651. Kravos je med drugim poudaril: »...da so tudi naši mestni okoliši že zapolnjeni: ob starih predmestnih društvih nastajajo številne interesne aktivnosti ustvarjalnega, rekreativnega ali socialnega pomena ter razne klubske oblike, ki zapolnjujejo t.i. "siva" področja.« Izrazil je nato potrebo po večji povezavi z beneškimi kulturnimi društvi. Glede ljubiteljskega prostora pa je Kravos naglasil: »...da dejavnosti v naših društvih in skupinah velikokrat presegajo ljubiteljsko - prosvetni značaj in da vsebinsko segajo povsod tja, kamor naše kulturne institucije po silni razmer ne morejo: od umetniških in eksperimentalnih oblik, do pobud, ki imajo raziskovalni ali pedagoški značaj.«

Kravos je še omenil vrsto težav, s katerimi se srečujejo Zveza in društva in sicer naštejemo naj največkrat neustrezne prostore in premajhno kadrovske - strokovno službo v uradih, ki bi morala biti okrepljena itd.

Ob zaključku svojega poročila je Kravos predložil občnemu zboru sprejetje v organizacijo osem novih društev.

Poročilo tajnika ZSKD za Goriško

Tajnik ZSKD za Goriško Rudi Pavšič je v svojem poročilu podal vrsto specifičnih problemov in uspehov delovanja Zveze na Goriškem. Mi povzemamo bistvene odstavke tajnikovega poročila:

Ob razčlenjenosti delovanja je Pavšič dejal: »Brez dvoma je slovenski kulturni prostor, odkar smo odprli Kulturni dom, zaživel v drugačnem slogu. Kulturni dom je za našo Zvezo pomenil veliko. Pomenil je toliko, da smo velik del našega vsakdanjega truda posvetili prav njemu in skupaj z drugimi dejavniki iskali zanj pravilno vsebino, tako, ki jo v teoriji že imamo, ki pa je v praksi včasih težko uresničljiva. In prav je, da spregovorimo tudi o težavah, ki so se pojavile. Gre predvsem za težave neiskusnih ljudi, ki so za model svojega dela imeli pred seboj le dvorano »Zlatega pajka«, oz. soočali so se s tako pomembno in zahtevno problematiko prvič. Toda že danes mirne duše lahko rečemo, da je čutili, da se pot spušča navzdol in da nam postaja iz koraka v korak lahkotnejša in da kar je bilo včeraj izredno naporno, nam je danes lažje.«

Pavšič je nato poudaril dve izhodišči, ki naj vodita delo v samem mestu in ne samo tu. Gre za utrjevanje enotnega kulturnega prostora in pa za odprtost do italijanskih kulturnih dejavnikov, kajti: »Zapirati se vase ne bo pomagalo, da se obdržimo, potrebna je konfrontacija na vseh nivojih.« Da dosežemo tako zahtevne, a pomembne cilje, je dejal Pavšič »pa je nujno, da smo znotraj nas enotni in trdni.«

Pavšič se v nadaljnjem delu poročila sprašuje, če je Zveza kos nalogam, ki se ji ponujajo. Tu je zasledil tri bistvene težave in sicer: ob porastu dejavnosti, rastejo tudi potrebe in

organizacija vsake prireditve postaja vedno bolj zahtevna. Ob tem se pojavlja drugi problem in sicer pomanjkanje kadrov, to je organizatorjev, ki bi znali »na sodoben način obogatiti in prezahtiti našo kulturno-prosvetno dejavnost.« Kot tretje je Pavšič zasledil v delovanju društev na Goriškem določeno »utrujenost« in tu ponovno poudaril potrebo po novih ljudeh, ki bi »osvežili« delo v društvih.

Del svojega poročila je tajnik namenil povezavi med Zvezo in njenimi članicami, ob tem je dejal: »Stiki ne smejo biti le priložnostnega značaja: v primeru občnega zbora ali večje prireditve. Treba je te stike pomnožiti, potrebno je, da postanemo med nami prijatelji. Samo tako bo sodelovanje med Zvezo in društvu uspevalo in rodilo sadove, za katere smo v bistvu orali zemljo.«

Pavšič je nato poučaril potrebo po povezovanju različnih komponent, kot so šola, članice SKGZ, kot na primer Glasbena matica, Dijaški dom, mladinski krožki itd. Poudaril je stike s Slovenijo, še posebno pa z ZKO iz Nove Gorice. Naglasil pa je tudi iskanje novih poti k sodelovanju z Zvezo katoliške prosvete. Ponovno je poudaril stike z italijanskimi skupinami, kljub določenim težavam. Ob tem pa je dejal, da morajo imeti Zveza in članice stike z javnimi upravami. Tu je dejal, da kar se tiče italijanskih uprav ne gre vse v redu. Izrečno je omenil goriško pokrajino in občino; po sodelovanju pri nekaterih pobudah, so stiki nekoliko »zmrznili«, posebne težave so, ko gre za finančne podpore s strani javnih ustanov. Pavšič je svoje poročilo zaključil s pregledom delovanja posameznih društev.

Poročilo tajnika ZSKD za Tržaško

Vrste problemov se je dotaknil tudi tajnik ZSKD za Tržaško Vojko Slavec. Iz poročila povzemamo bistvene točke:

V uvodu je Vojko Slavec poudaril pomen, ki ga ima ZSKD pri razvoju naše kulturne rasti in zavesti. Poudaril je potrebo po čimvečji povezavi z matičnim narodom in se kritično izrazil do večinskih javnih uprav, kajti: »V tej naši rasti smo pogojeni od institucij večinskega naroda, ki nam s težavo odpirajo vrata, še težje torbo, ko nam mačehovsko delijo drobtinice iz javnih, tudi slovenskih sredstev.« Pozitivno pa je Slavec ocenil raznovrstno pomoč, ki jo daje Zvezi in društvom Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Glede stikov je Slavec poudaril tiste z italijansko manjšino v Istri in dejal: »...da se stiki z italijansko manjšino v Istri in na Reki niso razvili tako, kot smo pred leti načrtovali.« Glede odnosov do italijanske kulturne stvarnosti je Slavec dejal: »Ko primerjamo odnose med dvema kulturama na tej strani meje, se še v večji meri zavedamo pomanjkljivega sodelovanja z organizacijami in krožki večinskega naroda, predvsem v naši bližnji okolici. Tudi po naši krivdi. Premalo smo napadalni, prehitro odnehamo.« Nato pa je tajnik omenil pobude, ki so bile narejene in nekatere tudi uspešno. Govornik je nato naglasil še sodelovanje s Koroško in pa s Slovenci v videmski pokrajini.

Slavec je nato podal obsežnejšo analizo o povezavi med Zvezo in posameznimi društvii in pa pobudami same Zveze. Glede povezave je ugotovil več pomanjkljivosti in se vprašal, kaj društva pričakujejo od ZSKD. Pri tem je podal na-

slednje ugotovitve: društva pričakujejo finančno pomoč, problem ni vedno lahek, vendar Zveza krije nekatere stroške, kot so vaditelji, prevozi na gostovanja ipd.

Servisi in usluge; uradi Zveze so na razpolago društvom, vendar ni mogoče pričakovati »čudežev«. Društva si želijo strokovne pomoči, tu pa se odpira široko vprašanje kadrov na različnih področjih. Slavec pa je ob tem dejal, da se društva in posamezniki premalo odzivajo na razne seminarje, tečaje, srečanja, ki so v zamejstvu in v Sloveniji.

Pri povezavi Zveze s članicami se je govornik dotaknil tudi vprašanja prisotnosti voditeljev ZSKD na terenu. Ob tem je ugotovil veliko število prireditev, pa tudi to, da so člani predsedstva prav tako »amaterji«. Stike je treba torej organizirati tako, da bodo delovni, a tudi uresničljivi. Slavec je nato omenil vrsto tradicionalnih dejavnosti, ki so v režiji same Zveze. Ugotovil je, da zanje večkrat zanimanje upada in si želi mnenja prisotnih. Skratka, odprl je diskusijo, ki bo trajala tudi po občnem zboru. Slavec je nato odprl še vrsto dilem, kot so tradicionalne dejavnosti in novi pristopi, oziroma pobude, kakovost in množičnost, pa še vprašanje povezave med društvii in širšo kulturno, socialno in družbeno stvarnostjo, v kateri delujejo. Tu so potem še stiki z javnimi upravami, izvoljenimi telesi, kot na primer pokrajinskimi sveti, povezava s šolo itd. Mreža problemov torej, ki se množijo ob novih potrebah ljudi in časov, v katerem živimo. V poročilu sledi analiza širokega kulturno-prosvetnega delovanja društev in same Zveze.

STONE SVETINE

Med nebom in peklom

140.

Naslednji dan se je italijanska vojska v spremstvu karabinjerjev in črnosrajčnikov vrnila v vas, ki je bila zanje simbolična trdnjava slovenstva in upora in so jo sklenili vsem v opomin očistiti z ognjem.

Vaščani se še niso oddahnili od groze požiga pri Bečanovih, ko so Lahi znova obkolili vas. Sklenili so tako tesen obroč, da se ne bi mogla izmuzniti niti miš.

Vojaki in karabinjerji so vdiral v hiše, izganjali ljudi in jih pretepali s palicami. Gonili so jih h koncu naselja, kjer se je prostor za cerkvijo razširil. Tu je bila vaška lipa. Okrog nje so se nagnetle ženske z otroki pa bolniki, starci in starke, kratka vsi, ki so se mogli premikati.

V vas je prišel inšpektor Losanna v spremstvu polkovnika Torellija, majorja Vanellija in skupine oficirjev. Skupaj so se odpravili proti župniku. Z njimi je šla tudi učiteljica Evelina, vsa blede in preplašena. Losanna ji je rekel:

»Vi boste ostali pri nas, ker ste naši. Naj vsi vidijo, kam spadate! Drugi bodo na tisti strani, kjer bo gorelo!«

Nekateri vaščani bi bili šli radi v cerkev, pa jih straže niso pustile. Pred cerkvenimi vrati so stali vojaki z nasajenimi bajonetmi in med njimi župnik Sirk — čisto droben in sključen, z osivelimi lasmi nad ušesi in rožnim vencem v rokah — kot obupanec. S tesnobo v srcu se je spraševal, s kakšnimi nameni je italijanska vojska ponovno vdrla v vas.

Ponižno, z globoko sklonjeno glavo je pozdravil

prihajajoče oficirje, da bi tako pomiril njihovo maščevalno slo.

Losanna mu je velel, naj se z njimi vred umakne v cerkev, stran od tuleče množice, ki so ji vojaki že povedali, da so prišli vas požgat in jo zravnat z zemljo.

V cerkvi je bilo mračno in hladno. S sten so jih gledale podobe križevega pota. Večna luč je komaj opazno trepetala, trpeči Kristus na križu pa jih je kot povsod opozarjal, da je trpljenje osnovna lastnost človeškega življenja, krutost pa pogoj za obstanek močnejših.

»Gospod župnik, prišli smo, da uresničimo grozjoli! To vas bomo požgali, prebivalce pa odgnali v taborišče!« je dejal Losanna. Major in polkovnik pa sta molčala in gledala, kako se župnik z rožnim vencem v rokah pogreza vase in kopni, ne vedoč, kaj bi storil.

Pretreseni župnik je padel na kolena pred policijskega komisarja, mu objel prašne škornje in ga ves zlomljen z jokajočim glasom prosil:

»Gospodje, rotim vas, bodite milostljivi z nedolžnimi! V imenu boga in svete cerkve vas prosim, prizanesite!«

Obraz inšpektorja Losanne je bil trd, kot izklesan, brezčuten.

»Davno je tega, kar sem vas opozarjal in vabil k sodelovanju. Odklonili ste! Krivi ste! Pehali ste svoje ovce, ki vam jih je zaupal bog, k prepadu in ognju! Zdaj pa jih hočete reševati!«

»Samo milosti prosim v imenu otrok, bolnikov in starcev...«

»Dobro!« je odsekal Losanna. »Odgovorite mi na eno samo vprašanje: so krivi ali niso krivi?«

»Krivi so, gospod inšpektor in gospodje oficirji! Toda dovolite mi majhno pripombo: ne vsi!«

»Mi pa se maščujemo nad vsemi! Drugim za strah in v poduk. Vam je znano, kako so se v vseh časih zmagovalci maščevali nad uporniki? Če ne bomo zatrli

upora v kali, bomo mi tisti, ki bomo izgnani od tod ali pa nas bodo obesili po tem drevju!«

»Vseeno vas prosim, bodite milostljivi!«

»Dobro, župnik, vstanite! Danes bom izjemoma uslišal vašo prošnjo. Toda, zapomnite si! Samo danes in nikoli več! In zavedajte se, da imamo proste roke! Zdaj bomo šli pred zbrane ljudi in jim sporočili, kaj bo z njimi! Vi jim boste tolmačili moje besede!«

»O bog mi pomagaj! Mi ne morete prizanesti?«

»Ne! Nikakor ne! Vi jih vodite, zato izpolnjujte svoje dolžnosti, kot ste zaprisegli Vatikanu!«

Šli so ven pred jokajočo množico. Losanna je spregovoril, župnik pa je tolmačil:

»Uprli ste se zakonom vélike Italije! Začeli ste vojno z nami! Sedaj jo imate! Vojska bo zatrla z ognjem in mečem vsakršen upor! Nasilje pešče, ki se upira armadi, je norost, ki prinaša nesrečo! V povračilo za naše padle bi naši vojaki požgali to gnezdo, ki že desetletja izigrava naše zakone! Zahvalite se župniku, ki je za vas izprosil milost, da ne bomo kaznovali vseh! Danes bomo razstrelili Maslovo domačijo, da ne bo ostal kamen na kamnu! Požgali bomo domačije tistih, katerih sinovi so v hosti ali pa so že pred vojno pobegnili čez mejo. Vsi prebivalci, katerih imetje je zaplenjeno in jim bodo hiše požgane, so ta hip aretirani! Mirno naj se vdajo v usodo, ker bodo sicer na mestu ustreljeni! Država bo s sodnimi organi ugotovila stopnjo njihove krivde. Za zdaj pa bodo odšli v taborišča!«

Ljudje, ki jih je povelje prizadelo, so jokali in vili roke k nebu. Polkovnik pa je izdal povelje enotam, naj začno požigati hiše, ki so jih že vnaprej označili karabinjerji.

Medtem je inženirska enota zaminirala ožgane zidove Bečanove domačije. Z verigo eksplozij so se ostanki zidov sesuli v prah. Nad ruševine se je dvignil oblak dušljivega prahu. Kmalu potem so bile v plamenih obsojene hiše. Vas je gorela...

Losanna je ukazal župniku, naj dá biti plat zvoná.

Zagrebu poverili univerziado 1987

BENETKE — Svet svetovne zveze vseučilišnega športa je sklenil poveriti Zagrebu organizacijo univerziade za leto 1987. Za organizacijo univerzitetnih iger sta se potegovali tudi Brisbane in New Delhi, vendar je na koncu prevladalo mnenje, da velja leta 1987 igre prirediti v Evropi, ker so bile minule v Kanadi, prihodnje (leta 1985) pa bodo na Japonskem.

Za sredozemskimi igrami v Splitu in zimsko olimpiado v Sarajevu je zagrebška univerziada največja športna prireditev, ki je bila doslej v Jugoslaviji.

Danes povratni »play-off«

Danes ob 18.15 se bosta pričeli povratni polfinalni tekmi »play-off« za naslov italijanskega košarkarskega prvaka. V Turinu se bosta pomerila Berloni in Granarolo, v Cantuju pa Jollycolombani in Sinac. V prvih tekmah sta slavila Granarolo in Sinac.

Po delnem spodrsrlaju z Osijekom Za Olimpijo vse težje

Olimpija — Osijek 0:0

OLIMPIJA: Dalanović, Vujnović, Radević, Katanec, Hudrin, Terčič (Lalović), Voljč (Rožič), V. Ameršek, Borovnica, Petrović, P. Ameršek.

V anticipirani tekmi 30. kola jugoslovanskega nogometnega prvenstva je ljubljanska Olimpija doma remizirala z Osijekom in tako izgubila izredno važno točko v boju za obstanek v družbi najboljših. V prvem polčasu smo gledali dolgočasen nogomet, brez pravih akcij in priložnosti. Osiječani, ki so prišli v Ljubljano z očitnim ciljem, da ne dobijo gola, so se v drugem polčasu še bolj zadržali, tako da se je tekma odvijala skoraj ves čas na polovici gostov. Ljubljancem so si v tem delu ustvarili nekaj lepih priložnosti za doseg gola.

DANAŠNJI SPORED: Rijeka - Crvena zvezda, Dinamo (Z) - Vardar,

Budučnost - Hajduk, Partizan - Velež, Željeznica - Sloboda, Dinamo (V) - Sarajevo, Vojvodina - Čelik, Priština - Radnički.

V ITALIJANSKI A LIGI

Danes zadnje kolo

Ob splošni brezbriznosti športnega tiska bo danes na sporedu zadnje kolo italijanskega prvoligaškega nogometnega prvenstva. Je sicer še nekaj dilem v zvezi z uvrstitvijo v pokal UEFA in obostankom, vendar pa variant ni toliko, da bi lahko vzbudile zanimanje javnosti.

SPORED ZADNJEGA KOLA

Ascoli - Sampdoria; Avellino - Fiorentina; Genoa - Juventus; Inter - Catania; Pisa - Lazio; Roma - Verona; Torino - Napoli; Udinese - Milan.

Po bledem domačem nastopu z Empolijem Triestina gostuje v Arezzu

Drugoligaško prvenstvo se počasi nagiba h koncu, saj manjka do konca prvenstva še pet kol. Za večino moštev pa se je prvenstvo že zaključilo, saj je na primer že znano, kdo si je zagotovil napredovanje v višjo ligo, in sicer Como, Atalanta in Cremonese. Drugih devet ekip, med katerimi je tudi Triestina, pa si je že zagotovilo dobro uvrstitev oziroma obstanek v ligi, kar je v tako težkem in napornem prvenstvu že dober rezultat. Zanimiv in zelo izenačen boj pa se odvija na repu lestvice, kjer se sedem ekip bori za obstanek in preobrat so na dnevnem redu. Tako je posebno zanimiv vzpon Catanzara, ki je pred meseci že bil obsojen na izpad in se je predvsem po zaslugi svojega golgeterja Bivija ponovno vključil v boj za obstanek.

Pa pogledimo od bližje današnje gostovanje Triestine, ki se bo v Arezzu spoprijela z ekipo, ki je odlično star-

tala, a med potjo nekoliko izgubila na elanu in ima sedaj točko zaostanka za Tržačani. Kot je razvidno je za obe ekipe tekma v bistvu brez pravega pomena, prav zato pa je pričakovati lepo in privlačno igro. Upati je torej, da vsaj Triestina ne bo ponovila bledega domačega nastopa z Empolijem, saj bi sicer lahko deloma skvarila pozitiven vtis, ki ga je zapustila v teku celega prvenstva.

DANAŠNJE KOLO (OB 16.30)

Pescara - Cagliari, Monza - Campobasso, Lecce - Catanzaro, Empoli - Cavese, Pistoiese - Cesena, Como - Cremonese, Atalanta - Perugia, Padova - Sambenedettese, Arezzo - Triestina, Palermo - Varese.

● ŠVED SUNDSTRÖM IN ŠPANEČ AGUILERA sta presenetljiva finalista teniškega turnirja v Hamburgerju. Izločila sta namreč Wilanderja oziroma Vilasa.

Na kolesarski dirki po Toskani Sprint osvojil Baronchelli

POGGIO (Firence) — Giovan Battista Baronchelli je osvojil 58. kolesarsko dirko po Toskani. V sprintu je premagal 14 tekmecev, vendar je njegova zmaga predvsem sad izredno dobre organizacije ekipe Murella, za katero tekmuje. Medtem ko se Moser dirke ni udeležil, je Saronni po dolgem času znova tekmoval. Čeprav je na cilj prispel s 3 min. zaostanka, je pokazal napredek v formi.

Po dirki je zmagovalc Baronchelli dejal, da so pred njim favoriti za osvojitve letošnjega »gira«, ki se bo začel čez štiri dni, Moser, Francoz Pignon in Visentini, Saronni pa v ta seznam ni vključil.

VRSTNI RED

1. Baronchelli, ki je 232 km dolgo progo prevozil v 6.08' s povprečno hitrostjo 37 km na uro. 2. Leali. 3. Pavanello, 15. Biatta po 1'48".

Liverpool prvak

Liverpool je tretje leto zapored osvojil naslov angleškega nogometnega državnega prvaka. V zadnji tek-

mi je igral 0:0 z Notts County, na skupni lestvici pa je za štiri točke prehitel Manchester Uniteda.

Znani polfinalisti

FOREST HILLS — V četrtfinalnih dvobojih teniškega turnirja šampionov ni prišlo do presenečenj. Izidi: Connors (ZDA) - Krickstein (ZDA) 3:6, 6:2, 6:1, Lendl (ČSSR) - Meister (ZDA) 5:7, 6:3, 6:1, McEnroe (ZDA) - Kriek (ZDA) 4:6, 6:3, 6:2, Arias (ZDA) - Drewett (Avstral.) 6:2, 6:3. Polfinalna para bosta Arias - McEnroe in Lendl - Connors.

Jugoslavija — Kuba 56:54

HAVANA — V prvem dnevu ženskega košarkarskega kvalifikacijskega turnirja za nastop na olimpijskih igrah je Jugoslavija s 56:54 premagala domačo Kubo.

● DANEC KIM ANDERSEN je osvojil četrto etapo štiridnevne dirke v Dunkerqueju. Francoz Hinault je ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

Z zmago na odločilnem gostovanju v Pordenonu

Boru JIK Banka uspel povratek v C-2

Gasilci PN — Bor JIK Banka 1:3 (1:15, 15:13, 8:15, 13:15)

BOR JIK BANKA: Veljak, Batič, Bitežnik, Budin, Korbo, Gombač, Penčenko, Stančič in Škabar.

Borovci so tudi v povratni tekmi dokazali, da so boljši od ekipe pordenskih gasilcev in da si po enoletni odsotnosti zaslužijo povratek v odbojkarstvo C-2 ligo. Končna odločitev je padla že v prvem setu (pred tednom so »plavi« doma slavili zmago s 3:0), ki so ga naši igralci osvojili z res odlično igro. V nadaljevanju so popustili, kar je povsem razumljivo, a so še vedno igrali dovolj dobro, da jim zmaga ni mogla uiti. Kot že v prvi tekmi je bil predvsem dober blok, med posamezniki pa se je že zlasti izkazal Gombač. (m.š.)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Soča — Val 2:3 (15:7, 7:15, 15:13, 10:15, 12:15)
VAL: Zavādral, Bastiani, Vogrič,

Mučič, Brajnik, Grinover, Cej. SOČA: Černic, Malič, Gergolet, Fajt, Kovic, Sirk.

V prvem derbiju v skupini za napredovanje v D ligo je OK Val sinoči v štandreu zmagal proti ekipi Soče s 3:2. Naša mladinska ekipa je tokrat igrala z okrnjeno postavo, ki pa nas je s svojo igro presenetila. Naši igralci so z zanesljivimi servisi onemogočili nasprotnikov napad. Ob koncu tekme nam je Corva Aleksander, odbornik goriške odbojkarke federacije dejal, da je zmaga prišla tudi zaradi boljše telesne priprave naših igralcev, škoda pa je, da trener Jelavič ni imel na razpolago zadostnega števila menjav. (Zip)

Sloga Bar Alex — DLF Opicina 3:1 (13:15, 15:9, 15:8, 15:6)

SLOGA BAR ALEX: Drasič, Bras, Milič, Bitežnik, Kralj, Hrovatin, Kerpan, Komar, A. Komar, Peterlin. Slogaši so pred domačo publiko prepričljivo osvojili prvo srečanje, ki

vodji v D ligo. Medlo so zaigrali le v prvem nizu, ko razigranemu nasprotniku na mreži in v sprejemu nikakor niso nudili pravega odpora. Povsem drugače pa je bilo v preostalih nizih, ko so naši fantje zaigrali odločno v polju, zelo učinkovito na mreži, dobro pa je deloval tudi blok. O tekmi sami in o možnostih ekipe, da se uvrsti v višjo ligo, nam je trener Peter De Walderstein dejal sledeče: »Z današnjim izidom sem zadovoljen in prepričan sem, da imamo 70 odstotkov možnosti za prestop v višjo ligo. Vsi so zaigrali požrtvovalno in uspešno, rad pa bi izrecno pohvalil Brasa in Bitežnika.« (Inka)

Naš Prapor Sošol — Italcantieri 3:2 (15:2, 12:15, 13:15, 15:6, 15:7)

17. TROFEJA »MARZI«

Sabljači v Trstu

Italija, Poljska, Madžarska in Sovjetska zveza se bodo v torek udeležile mednarodnega sabljaškega ekipnega četverboja za trofejo »Marzi« v Trstu. Italijo bodo zastopali državni reprezentantje Arcidiacono, Maffei, Della Barba in Meglio. Lani je prehodno trofejo, ki šteje že 17 izvedb, dokončno osvojila Sovjetska zveza, odslej pa bodo lovoriko podeljevali vsako leto. Spored dvobojev, ki bodo v telovadnici SGT v Ul. Ginnastica 47, je naslednji: 9. Italija - Poljska in SZ - Madžarska, ob 11. Italija - Madžarska in SZ - Poljska, ob 17. Madžarska - Poljska, ob 19. Italija - SZ.

ROKOMET - DEČKI

S. Kosovel — Cividin B 39:2 (16:0)

KOSOVEL: Čač 9, Čebulec 9, M. Kalc 1, Černe 4, Paulina 2, Kocman 5, Škrk 6, Tavčar 3, Sardoč, D. Kalc. V tekmi pokrajinskega prvenstva dečkov je Kosovel brez težav premagal drugo postavo Cividina. Med strelce so se vpisali vsi igralci, razen obeh vratarjev.

Kljub neugodnemu vremenu

DOSP v Postojni odlično uspelo

V prelepem šoškem centru Srednje naravoslovne - matematične in kovinarske strojne šole v Postojni je bilo letošnje 12. tradicionalno dijaško obmejno srečanje Primorske. V literarnem, likovnem in športnem tekmovanju so pokazali svoje sposobnosti, znanje in moč dijaki 16 zavodov. Kljub neugodnemu vremenu je srečanje mladim odlično uspelo.

Na skupni lestvici pa so slavili zastopniki Naravoslovne srednješolskega centra iz Nove Gorice, ki so zbrali 101 točko. Sledi organizator letošnjega DOSP, s samo točko manj, tretja pa je bila SDŠ Srečko Kosovel iz Sežane s 84 točkami. Odlični četrti je bil licej France Prešeren iz Trsta s 76 točkami.

O letošnjem 12. DOSP bomo obširneje še poročali.

Prijateljski namiznoteniški dvoboj Kras - Olimpija

Ljubljančanke so bile premočne

Kras — Olimpija 1:5

Doljak - Krsnik 0:2 (13, 18); Cergol - Zalokar 2:1 (-21, 16, 23); Sedmak - Ojstršek 0:2 (14, 9); Cergol - Krsnik 0:2 (10, 7); Doljak - Ojstršek 0:2 (9, 11); Sedmak - Zalokar 0:2 (16, 19).

Namiznoteniški delavci športnega krožka Kras so v petek v Repnu organizirali kakovostno športno predstavo v ženskem namiznem tenisu med domačim Krasom in ljubljansko Olimpijo. Srečanje je sodilo v okvir praznovanja osvojitve državnega ekipnega naslova. Nasprotnik novopečenih državnih prvakinja je zelo izkušena ekipa, ki je lani celo segla po jugoslovanskem državnem naslovu, letos pa je zasedla odlično 3. mesto. Čeprav sta bili tokrat odsotni standardni igralci Reflakova in Čadeže-

va. Krasova dekleta niso bila dorasel tekmece. Precej težav jim je delal nasprotnikov servis, če pa globalno ocenimo njihov nastop lahko mirne duše trdimo, da je pozitiven in zelo koristen pred državnim finalom, ki bo konec meseca v Enni. Tega turnirja se bodo seveda udeležile tudi vse tri Miličeve varovanke, katere startajo na čim višja mesta in morda se utegne kdo izmed njih vrniti domov s kolajno.

Prva je stopila za zeleno mizo Doljakova proti Krsnikovi, eni najboljših Olimpijinih pingpongašic. Seveda je bil poraz neizbežen, čeprav bi lahko Sonja z nekoliko več športne sreče nasprotnici odtrgala niz. Častno točko za Kras je dosegla Cergolova, ki je v drugem nastopu po ize-

načenem boju premagala mlado Zalokarjevo. Sedmakova je imela nasproti v tretji tekmi številko ena gostov, Ojstršek, kateri ni mogla priti do živega. Velika razlika med tekmečima se je nato pokazala v dvoboju Cergol - Krsnik, v katerem pa je krasovka zaigrala dokaj živčno in nebrano. Naslednja dva spopada sta potekala po istem tiru kot prejšnji. Po srečanju so se igralke in njihovi spremljevalci zaustavili na večerji v restavraciji Furlan, kjer so se domenili za bodoče medsebojne stike in prvi izmed teh naj bi bile skupne poletne priprave za prihodnje prvenstvo, v katerem bodo krasovke pred izredno težko nalogo: braniti bodo morale naslov državnih prvakinja. (Z. S.)

Ocenjevalni pohod v okviru osnovnošolske olimpiade

Na startu kar sto otrok iz devetih šol

V petek popoldne je bil v okviru tradicionalne vsakoletne osnovnošolske olimpiade ocenjevalni pohod za osnovnošolske otroke, ki ga je priredilo SPDT. Pohoda se je udeležilo preko sto otrok, predstavljali pa so devet slovenskih osnovnih šol na Tržaškem.

Pohod se je začel v kislem vremenu na stadionu »1. maj« pri Sv. Ivanu, trajal je preko tri ure in je potekal po stezah Bošketa tja do Lovca. Otroke so spremljali požrtvovalni učitelji in učiteljice, na startu pa so dobili tekmovalno polo z vprašanji, na katera so morali seveda čim boljše odgovorjati. Pohod se je zaključil pri Lovcu, tam pa so še odigrali nekaj iger, med katerimi tudi met v tarčo, ki je veljal za točko pohoda. Žal je nato dež preprečil nadaljnje igre, vendar pa je bil popoldan vseeno nadvse zabaven in vzgojen.

Najbolj številne šole so bile »Milčinski«, »Široki« in Milje, popolna

končna lestvica pohoda po šolah pa je sledeča: 1. »Bazoviški junaki« (Rojan) 26 točk; 2. Milje 24; 3. »K. Široki« (Ul. Donadoni) 24; 4. »F. Milčinski« (Katinara) 24; 5. »Ribičič« (Sv. Jakob) 21; 6. »I. Grbec« (Ške-

denj) 17; 7. »D. Kette« (Ul. sv. Frančiška) 15; 8. »O. Župančič« (Sv. Ivan) 14 in 9. »F. S. Finžgar« (Barkovlje) 13 točk. (dj)

Na sliki: osnovnošolci na startu na »1. maju«.

Pokrajinski finale »under 15« ženske

Brežankam prva tekma

Breg — Sloga 2:0 (17:5, 15:4)

BREG: L. in E. Žerjal, M. in K. Velikonja, Pertot, Malmenvall, Tavčar, Maranzina, Komar, Zobec.

SLOGA: Vidali, A. in B. Sosič, Filipovič, Cergol, Križmančič, Lupinc, Milkovič, Drnovšek, S. in K. Guštin, Kokorovec.

V prvi finalni tekmi za pokrajinski naslov Under 15 pri dekletih je Breg v Dolini premagal Slogo že po dveh setih igre. V prvem setu smo prisostvovali izenačeni igri. Sloga je pokazala mnogo boljše igro v obrambi, Brežanke pa so zgrešile cel kup servisov. Sloga je imela tudi dve zaključni žogi, ki pa jih ni izkoristila. Drugi set je bil pravi monolog Brežank, ki so brez težav zmagale.

Učitelj Jurkič (Breg): »V začetku smo zgrešili preveč servisov, kar je vneslo nervozo v mojo ekipo in zato je bil prvi set tudi tako izenačen. V drugem pa so igralke Sloge popustile in naša zmaga ni bila več dvomljiva.«

Ivan Peterlin (Sloga): »Tekma je preslegla naša pričakovanja in prvi set je bil na visoki tehnični ravni. Škoda, da smo v nadaljevanju popustili in igra za gledalce tako ni bila več zanimiva.«

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Cortina sport A — Kontovel Electronic shop 3:1 (15:11, 16:14, 13:15, 15:3)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Antoni, Katja in Romilda Danev, Garbini, Kemperle, Marguzzi, Pertot, Rupel in Ukmar.

Kontovelkam podvig ni uspel. V tekmi, ki je namreč odločala o drugem mestu končne lestvice, so kloničeli solidni šesterki Cortine. Tokrat so prikazano igro razočarale. Ob koncu prvenstva zaslužijo vse igralke pohvalo, saj so dobro napredovale in glede na slabe pogoje za treniranje res ne bi mogle doseči boljših rezultatov. (T.C.)

ZSŠDI poziva športnike naj se množično udeležijo manifestacije v Gorici

Izvršni odbor ZSŠDI je na svoji redni seji, ki je bila v sredo, 9. maja, v Gorici med drugim izčrpno razpravljala o enotni vseslovenski deželni manifestaciji, ki bo 20. maja v Gorici.

Izvršni odbor ZSŠDI poziva vsa slovenska športna društva in organizacije, atlete, odborniške moči, sodelavce ter vse prijatelje naše telesne kulture, da se deželne manifestacije polnoštevno udeležijo.

Poziva pa tudi vse športne delavce, naj aktivno pristopijo h kapilarni organizaciji in s tem pripomorejo k čimširši manifestativnosti deželnega shoda.

mnenje

Šest razlogov za prisotnost v Gorici

Aldo Rupel

Vsaj šest razlogov je, zaradi katerih bom naslednje nedeljo med množico na goriškem Travniku.

Ker smo priča novemu, nam nasprotnemu obdobju, ko nas razne oblike in izrazi oblasti ne ločujejo več po pokrajinah, temveč nas izenčujejo v odrekanju tudi tistih navad, ki jih je otoplitev odnosov prinesla v prejšnjih desetletjih.

Ker se odgovorni in zlasti sredstva javnega obveščanja zavestno sprenevedajo in prepričujejo večinsko prebivalstvo, da so naše zahteve nesprijemljive predprave in nas pri tem paternalistično trepljajo po rami, češ kako srečni smo ob obvladanju dveh kulturnih svetov, pri čemer pa so uverjeni samo v svojega.

Ker bo množica na trgu pomenila

kakovostno spremembo od brezštevilnih resolucij, odprtih pisem, prošenj, opozoril in spomenic v zvezi s pravicami, Memorandumi, Osimi, oskrubljenimi spomeniki, pomazanimi šolami k javno izpričanemu ponosu, da se neka narodnostna skupnost ne vda plazečemu raznarodovanju, dokler tega sama noče.

Ker sem prepričan, da ni dovolj izpričati javno svojih misli na zborovanjih v naših številnih kamnicah, Steverjanah med bori ali med kostanji in na številnih dolinskih majencah, temveč tudi v mestnih središčih. Zaradi Gradnika pred stoletji in zaradi Prešernove brigade pred desetletji sploh ni res, da je Travnik naš. Ne more pa biti res, ker bi to bila groba zgodovinska krivica, da nas v mestnih središčih ni. Za sožitje in pozitivno vlogo manjšin, o čemer bemo desetletja ob raznih skupnih poročilih, je treba biti v dveh. Zato bom šel na Travnik brez vsakega ob-

čutka osvajanja, ker nima danes in tu nihče kaj osvajati, toda s prepričanjem, da smem na javnem trgu kot državljan v slovenščini povedati svoje stališče.

Ker bo sreča je z znanci, prijatelji, tovariši in zbranimi iz vseh vetrov tudi malo, zanimivo, srčno. Številne manifestacije niso takega srečanja še doživele: preveč je dražljivo, da ne bi bil prisoten ob taki simboliki. Pred manj kot dvestimi leti je ena štetna palica povezala skoraj vse kraje, kjer prebivamo; pred desetimi leti je bilo podobno in še bolj raznoliko s štirimi štetnimi palicami. Tokrat bo en kraj povezal številne ljudi, vsakega z njegovo štetno palico, na kateri je vedno enak napis: ti smo ob ali brez globalnega zakona.

Ker bi bil v zadregi, če bi moral šele v torkel brati zapis kakega novinarja na časopisu, iz katerega bi si skušal ustvariti vtis, kako je bilo.

V počastitev 25-letnice ustanovitve SZ Bor

Zanimiv košarkarski turnir na »1. maju«

V počastitev 25-letnice ustanovitve SZ Bor bo košarkarski odsek Bora od 5. do 9. junija v Borovem športnem centru priredil zanimiv košarkarski turnir na katerem bodo nastopile praktično vse najboljše tržaške ekipe, razen Bica.

Poleg zanimivih košarkarskih tekem bo na sporedu tudi okrogla miza na specifično košarkarsko temo o izkušnjah in oblikah dela na področju vrhunske košarke s posebnim poudarkom na izboljšanju in ovrednotenju mladinskega sektorja. Okrogla miza je namenjena vsem trenerjem in bo potekala v sodelovanju z odborom zveznih trenerjev pri italijanski košarkarski zvezi, na njej pa bodo sodelovali nekateri priznani vrhunski trenerji.

Na turnirju bodo v skupini A nastopile naslednje ekipe: Bor Radenska, ki jo bodo sestavljali najboljši slovenski košarkarji v promocijskem prvenstvu in eventuelno v 1. diviziji,

ki jih bodo izbrali slovenski trenerji, U.S. Servolana, ki nastopa v prvenstvu C-1 lige in Soc. Ginnastica Triestina, ki nastopa v D ligi.

V skupini B pa bodo tekmovali: SZ. Jadran z ekipo, ki je nastopala v prvenstvu C-1 lige, Inter 1904, ki se bori za napredovanje v C-2 ligo in All Stars Cortina Sport, ki jo bodo sestavljali najboljši posamezniki v promocijskem prvenstvu, ki jih bodo izbrali trenerji nastopajočih ekip v sodelovanju z revijo Trieste Sport.

Po skupinah bodo ekipe igrale vsaka z vsako, na koncu pa se bosta prvouvrščeni ekipi v vsaki skupini pomerili za prvo mesto, pred tem pa bosta še tekmi za tretje in peto mesto.

Sloga v Maranu

Ob koncu vsake sezone v višjih ligah se pričnejo premiki naših naj-

mlajših predstavnikov minivolleya. Tako je v naši deželi pred raznimi pokrajinskimi izvedbami, iz katerih bodo izšli zmagovalci, ki bodo nastopili na vsedržavnem finalu v Sieni, na sporedu že cela serija raznih turnirjev.

Tako bo danes popoldne s pričetkom ob 15. uri v kraju Marano Lagunare drugi ženski deželni turnir v minivolleyu, na katerem bo nastopilo 8 ekip in sicer: Vivil, Centro Olimpija, Rivignano, Mossa, Cesaro, S. Giorgia, Marano Lagunare in Sloga.

Predstavnice Sloge bodo tako na tem turnirju preizkusile svoje moči, kar bo nedvomno dober test o letošnjih izglelih na pokrajinski ravni, kjer so v zadnjih treh letih vedno segle po naslovu. Sloga bo nastopila v postavi: Lara Lupinc, Tjaša Kocman, Katja Fabrizio in Erika Škrk.

(Inka)

Vprašanje enemu od velikanov slovenskega športa

»Ivo Daneu, zakaj je ekipni šport v Sloveniji v krizi?«

Ivo Daneu sodi gotovo med najboljše slovenske športnike vseh časov. Bil je košarkar svetovnega kova. Nastopil je kar 209-krat z državnim dresom. Bil je tudi igralec in trener ljubljanske Olimpije. Sedaj pa je sekretar Telesno kulturnih organizacij mesta Ljubljane.

Takih asov, kot so bili Daneu, Cerar itd., pa je sedaj v Sloveniji vse manj. Predvsem pa so v hudi krizi ekipni športi. KK Olimpija je izpadel iz prve lige, NK Olimpija se na vse kriplje bori za obstanek, tudi slovenskim rokometšem se ne piše najbolje.

O tem in drugim smo se pogovorili v Ivom Daneumu.

● »Se pred kratkim je bila Slovenija eno glavnih središč ekipnih športov v Jugoslaviji. Sedaj pa so prav moštveni športi v veliki krizi. Kako to?«

»Odraslo splošnega stanja v družbi, ko so bile ostale republike športno nerazvite, smo lahko z entuziazmom in več dela kot drugje, bili v Jugoslaviji vodilni. Ko so se razmere v družbi spremenile, smo pa začeli v športu manj delati. Košarka? V drugih republikah so delali bolj strokovno, vlagali več sredstev. V Sloveniji pa je trenutno situacija taka, da je prvenstveno naloga staršev, da otroke izboljšajo in jim omogočijo eksistenco. S tem v zvezi pa je šport takoj postal drugotnega pomena. Ker so pa življenjske razmere v primerjavi z drugimi republikami boljše in tudi večja je zaposlenost ženske populacije in s tem v zvezi višja raven življenjskega standarda (na primer: smučanje, od dihi na morju, vikendi in podobno), je večji pomen rekreativnega športa kot pa vrhunskega, torej je zmanjšanje motiv in s tem v zvezi nagajanje.«

● »Bi lahko podrobno analiziral krizo, ki je zajela ljubljansko košarko in izhod iz nje?«

»Povezana je s krizo celotne slovenske košarke, kar je delno odgovorjeno že na prvo vprašanje. Poleg tega pa je tu prisoten antagonizem Maribor, Celje in ostali kontra republiškega centru. Znano pa je, da mestni otroci ne morejo biti nosilci vrhunskega športa (razvejanost, TV, disco itd.). In kot drugo, premajhna baza, iz katere bi lahko črpali kvalitetne igralce. Premajhna strokovnost, premajhno vlaganje.«

● »Zanimivo je, da uspevajo Slovenci v smučanju, ki je šport ostre mednarodne konkurence pa tudi ne za vsak žep.«

»Smučanje je odraz dela posameznikov ter sposobnosti Vogrinca, da je znal združiti interese, ter srečne okolnosti, da se je rodil smučar talenta Križaja v smučarski družini, kot je to na primer tudi primer bratov Petrič, v plavanju.«

● »Slovenija ni nikoli slovela po velikih nogometnih uspehih, pa vendarle občasno ima kakega reprezentanta, kot sta sedaj Marko Elsner in Katanec.«

»Nedvomno, da so v Sloveniji talentirani, vendar je bila dosedanja politika, da se je kupovalo igralce v drugih republikah, ker se je edino tako lahko vzdrževalo kolikor toliko ravno vesje z ostalimi jugoslovanskimi nogometnimi centri. Sedanja kriza pa je sigurno povezana z odnosi izven zelenih površin, na primer aferi Maribor,

preiskava SDK in podobno.«

● »Bili ste večkrat v Italiji, igrali proti italijanskim moštvom in reprezentanci, kaj bi lahko pozitivnega 'vzeli' pri italijanskem športu.«

»Vedno sem rad prihajal in igral proti moštvom in reprezentanci Italije, ker so bile tam že pred mnogimi leti košarkarsko urejene razmere (dvorane, žoge). Publika je poznala pravila in nenazadnje tudi dobra italijanska hrana, ter sploh vzdušje na gostovanjih. Gledano košarkarsko pa cenim italijansko košarko po izrazito dobri tehniki igralcev, velike pozornosti trenerjev, ki so in še gojijo prvenstveno dobro obrambo ter vztrajajo na disciplinirani igri v napadu.«

● »Slovenska narodnostna skupnost v Italiji je vedno imela in še ima plodne stike na športnem področju s Slovenijo. Kaj menite, da lahko nudi Slovenija našemu športu za njegovo kakovostno in množično rast.«

»Dobro smo sodelovali s tržaškimi Slovenci, kar dokazuje prisotnost trenerjev Brumna, Žagarja, sodelovanje Slovana in končno Olimpije. Kot veterani Olimpije pa smo se tudi vedno radi odzvali povabilu. Ugotavljamo, da so depoziti zadnjih dveh let močno okrnili to sodelovanje. Lahko nudimo pomoč v strokovnih kadrih, v občasnih srečanjih in ne nazadnje, kolikor bo košarkarska zveza Jugoslavije organizirala košarkarske tabore, da se lahko najbolj talentirani vključijo v delo slovenskih in jugoslovanskih košarkarskih taborov. Bralcem Primorskega dnevnika pa lep pozdrav.«

B. LAKOVIČ

obvestila

F.C. Primorje

sklicuje v ponedeljek, 21. t.m., v prostorih »Soščeve hiše«, Prosek 306, 19. redni občni zbor, v prvem sklicanju ob 20.30 in v drugem sklicanju ob 21.00. Dnevni red: 1. Izvolitev predsednika občnega zbora, 2. Poročilo predsednika, 3. Poročilo tajnika, 4. Poročilo blagajnika, 5. Poročilo nadzornega odbora, 6. Razprava, 7. Volitve novega odbora, 8. Razno.

Košarkarski odsek SZ Bor obvešča, da bo jutri, 14. t.m., ob 20.30 seja odbora na sedežu društva. Prisotnost obvezna.

ZSŠDI

obvešča, da sta urada združenja (Trst in Gorica) na razpolago za kakršnokoli informacijo v zvezi z vseslovenskim deželnim shodom, ki bo 20. t.m. v Gorici.

SK Devin

obvešča, da se nadaljuje telovadba za odrasle vsak ponedeljek ob 20. uri v telovadnici v Sesljani, ob sredah pa aerobika v dvorani I. Gruđen prav tako ob 20. uri.

Odbojškarski odsek SZ Bor

sporoča, da bo seja odbora jutri, 14. t.m., ob 19.30 na stadionu »1. maja«.

Teniški odsek Gaje

sporoča, da se bodo tečaji za začetnike - odrasle pričeli dne 16. maja ob 20. uri in bodo obsegali 10 lekcij. Informacije in vpisovanje na igriščih na Padričah ob začetku tečaja.

BALINANJE

Polet in Kras A v vodstvu po drugem kolu

Drugo kolo 4. zamejskega balinarskega prvenstva je potekalo v znamenju mraza in močne burje, kar je precej vplivalo na kvaliteto prikazane igre.

Osrednja tekma se je odvijala na Opčinah, kjer je Polet, odpravil nabrežinski Sokol in tako opravičil vlogo favorita. Dobro formo je potrdil tudi Kras A, ki je v Doberdolu premagal Gradino. Preostali dve tekmi sta se končali z zmagoma domačih moštev.

IZIDI 2. KOLA: Gradina - Kras A 0:2 (7:11, 0:11); Kras B - Zarja 2:0 (11:4, 11:3); Gaja - Kraški dom 2:0 (11:10, 11:2); Polet - Sokol 2:0 (11:6, 11:7).

LESTVICA: Polet in Kras A 4, Kras B, Sokol in Gaja 2, Gradina in Zarja 1, Kraški dom 0.

PARI PRIHODNJEGA KOLA (16 t.m.): Kras A - Kraški dom, Sokol - Kras B, Gradina - Gaja, Polet - Zarja.

B.S.

Ob ponovnem razvitju prapora

Razstava »Sokola« v Gorici

V petek, 25. t.m., bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici telovadna akademija ob ponovnem razvitju prapora Goriškega Sokola. V zvezi z jubilejno 80-letnico razvitja je ZSŠDI pripravilo v sodelovanju z Narodno študijsko knjižnico - odsek za zgodovino iz Trsta razstavo slik, listin in spisov telovadne organizacije, ki je bila pred poldrugim letom na vpogled že v Trstu, vendar je tokrat obogatena z listinami, slikami in vabili z Goriškega.

Na približno desetih velikih okvirjih si bodo lahko obiskovalci ogledali omenjena pričevanja naše prisotnosti in življenjskosti od nedelje, 20. t.m., do naslednje nedelje, ko se bodo na Goriškem odvijale še druge športne prireditve neprvenstvenega značaja. Priporočamo udeležencem goriškega shoda na Travniku, da si po manifestaciji razstavo ogledajo. Podrobnejši urnik za naslednje dni bomo še objavili.

ZSŠDI-Savognese

V soboto, 19. maja, bo ob 18. uri v Sovodnjah na nogometnem igrišču tek-

ma. Pobuda spada v program majskih prireditev, ki jih je letos načrtoval TO ZSŠDI za Goriško in jih samostojno izvaja oziroma s svojimi članicami ter z drugimi organizacijami.

V skladu z večkrat poudarjenim namenom in željo po stikih in povezavi med različnimi ozemeljskimi področji, zlasti pa z Benečijo, se bosta na tekmi pomerili moštvi Savognese iz Sovodnj ob Nadiži, ki nastopa v drugi amaterski ligi in združen omoštvo z Goriškega, ki ga sestavljajo igralci naših nogometnih društev.

Prireditelj pričakuje, da bodo nogometni navijači - zlasti mladi - prišli polnoštevilno na igrišče bodrit tako eno kot drugo moštvo, saj gre za prijateljsko tekmo, ki utegne zadovoljiti tudi zahtevnejše stalne goste nogometnih igrišč.

Prav gotovo spada sobotna tekma po vsebini v okvir nedeljskega shoda. Spada v okvir poenotenja in spoznavanja.

R. A.

domači šport

Danes

Nedelja, 13. maja 1984

KOŠARKA

Moška C - 1 liga - play off
18.30 v Pistoi: Maltinti - Jadran.
1. moška divizija
10.30 v Dolini: Breg - Quattropi;
11.30 v Trstu na stadionu »1. maj«:
Bor - Ferroviario.

1. ženska divizija

11.00 v Repnu: Polet - Pall. Muggia.
Kadeti
8.45 v Dolini: Breg - Libertas B;
11.00 na Opčinah: Polet - Barcolana
A; 11.30 v Trstu, Istrska ul. 53: Don
Bosco - Bor; 11.00 v Trstu, telovad-
nica »Cobolli«, Ul. della Valle: Liber-
tas A - Kontovel.

NOGOMET

1. amaterska liga
16.00 v Križu: Vesna - Ponziana.
2. amaterska liga
16.00 v Bazovici: Zarja - Kras; 16.00
na Proseku: Primorje - Opicina.
3. amaterska liga
16.00 v Dolini: Breg - San Luigi FY.
Začetniki - poprvenstvo
13.15 v Trstu, igrišče Campanelle:
Campanelle - Breg.
Najmlajši - poprvenstvo
12.15 v Trstu, S. Sergio: San Sergio - Vesna; 10.30 na Opčinah, UL
Alpini: Opicina - Kras; 9.15 v Trstu,
igrišče Campanelle: Campanelle -
Breg; 9.15 pri Domju: Domio A - Pri-
morec.

ODBOJKA

Interliga
9.30 na Proseku: nastopajo Kontovel, Sežana in Brda; 9.30 v Kopru, telovadnica Kovinarske šole: nastopajo Sovodnje, Semedela in OŠ »A.U.«

Jutri

Ponedeljek, 14. maja 1984

ODBOJKA

1. ženska divizija
20.15 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Sovodnje - Intrepida Mariano.

Interliga

17.30 pri Banih: Sloga - Kontovel.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000
lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zaseb-
nike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za orga-
nizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000
din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st.,
viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglaš
2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš
550 lir beseda. Ob praznikih: povpreček 20%. IVA
18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu.
Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se nora-
čajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul.
Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz
vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

13. maja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Oblasti težko dohajajo razvoj naravne katastrofe Zaradi novih potresnih sunkov vedno več ljudi brez strehe

RIM — Potresnemu sunku 8. stop-
nje po Mercallijevi lestvici, ki je v
petek ob 12.42 stresel Abruce, Lacij,
Kampanijo in Molise, je predvčerajš-
njim in včeraj sledila vrsta tresljev,
ki so dosegli jakost tudi do 6.
stopnje po isti lestvici. Novi sunki so
indirektno povzročili smrt treh oseb,
ki so umrle za srčno kapjo. Ranjenih
pa je bilo 63, od katerih so bili ne-
kateri huje poškodovani.

Gmotna škoda, ki je nastala ob no-
vih sunkih, je ogrimna, to pa pred-
vsem zato, ker so novi streslaji po-
polnoma zrušili stavbe, prizadete že
od potresa 7. maja. Število brezdom-
cev je ob tem izredno naraslo. Po 7.
maju je bilo v Abrucih, Laciju, Kam-

paniji in Moliseju (brez Umbrije) ne-
kaj več kot 8.000 ljudi brez strehe,
zdaj pa se njih število približuje že
20.000.

Ministrstvo za civilno zaščito težko
dohaja razvoj naravne katastrofe. So-
tori in stanovanjske prikolice, ki so
dosegljivi, ne zadostujejo potrebi. Po
drugi strani pa prebivalstvo iz strahu
pred novimi potresnimi sunki noče sta-
novati v hotelih in sploh v zidanih
zgradbah, zato so začeli na potresno
področje dovažati avtobuse in vagone,
ki bodo nudili vsaj zasilno in začasno
zavetje. Ob vsem tem velja še ome-
niti, da deževno in za leto dni čas
nenavadno mrzlo vreme zelo otežkoča
položaj potresencev.

Organizacija ministrstva za civilno
zaščito se je po splošnem mnenju do-
kaj dobro izkazala pri nujenju prve
pomoči. Pri tem odigravajo pomembno
vlogo tudi vojaki, ki marsikje poskr-
bijo za toplo hrano.

Včeraj ob 9.04 pa se je zemlja spet
močneje stresla v Umbriji, ki jo je
prizadel potres 29. aprila. Sunk je
dosegel 5. stopnjo Mercallijeve lestvi-
ce, hipocenter pa se je nahajal pod
hribom Monte Urbino med Assisijem,
Perugio in Gubbio. Seizmologi so
kljub temu izrazili mnenje, da se po-
tresna dejavnost v Umbriji bliža h
koncu, medtem ko je po njihovem ne-
varnost novih potresov veliko večja
v Abrucih in okolici.

Srhljive razsodbe islamskega prava

KAIRO — Islamski fundamentalizem je na pohodu v vseh muslimanskih
državah. Posamezni režimi ga skušajo na najrazličnejše načine zaježiti, ne-
kateri, kot na primer Sirija s krvavo represijo, drugi pa mu skušajo izničiti
napadalnost z udinjanjem istim idealom. Med temi je tudi Sudan, ki je sep-
tembra lani sprejel »šario« (islamsko koransko pravo) za temelj svojega
kazenskega zakonika. Kaj to pomeni zgovorno dokazuje nedavna razsodba
nekega kartumskega sodišča, ki je obsodila navadnega tatu na amputacijo
desne roke in leve noge.

Egiptovska agencija MENA ne poroča, ali je nesrečnik musliman, na-
vsezadnje to v Sudanu ni niti važno, saj se morajo »šarii« pokoriti tudi ne-
muslimani. Povsem razumljivo vzbujajo take preživele kazni odpor na su-
danskem jugu, kjer so muslimani v manjšini, prav tako med izobraženci in
v tujini izsolanimi kadri. Javno bičanje, kamenjanje zaradi prešuštva, seka-
nje rok in nog zaradi tatvin, obglavljanje zaradi umorov po načelu »zob za
zob in oko za oko« je postala tragična realnost v Sudanu in v vseh tistih
državah, ki se proti fundamentalizmu borijo z istim orožjem, z musliman-
sko pravovernostjo.

Resnica je lahko žalitev

BARI — Ker je na nekem zborovanju poudaril, da
bi bilo treba zakon o muzejih vrniti tistim bedakom, ki
so ga sestavili, so podpredsednika študentskega turistič-
nega centra Lucia Alberga prijavili sodišču pod obtožbo
žaljenja ustavnih institucij. Albergo je spetakljivi stavek
izrekel, ko je analiziral zakon iz leta 1980, ki izključuje
brezplačnega obiska muzejev vse tje turiste in tiste
italijanske državljane, ki so mlajši od 20 let in starejši
od 60 let.

Albergo pa je imel smolo, da se je zborovanja o
šolskem turizmu blizu Lecceja udeležil neki pretor, ki
ga je takoj prijavil. Sedaj bi ga lahko na podlagi ka-
zenskega zakonika obsodili do treh let zapor. Vsa za-
deva pa ne bo tako lahka, saj je Albergo o vsem ob-
vestil mednarodne turistične organizacije. Navsezadnje
pa je povedal le svoje mišljenje in ni hotel nobenega
žaliti, morda pa njegova resnica moti marsikoga.

Snažne, a hladne Nemke

BONN — Po pisanju zahodnonemškega bulvarnega
dnevnikarja Bild so Zahodne Nemke med najbolj snažnimi
ženskami na svetu, saj porabijo letno dvakrat več de-
tergentov kot Japonke in osem kilogramov pralnih pra-
škov več kot druge Evropejke. Povprečna zahodnonem-
ška štiričlanska družina opere tedensko kar 16 kilogra-
mov perila, posteljnine in srajc. Podatke so posredno-
vali ob nedavnem mednarodnem kongresu proizvajalcev
pralnih praškov v Münchenu.

Bild pa obenem navaja, da je kar 88 odstotkov Za-
hodnih Nemcev nezadovoljnih s svojim spolnim življe-
njem. Nemke so že res marljive in čiste, a so po trdit-
vah svojih partnerjev pravi poraz v postelji, saj so dol-
gočasne, hladne, pasivne in ne pokažejo svojih čustev.
Ob tem pa bilda anketa ugotavlja, da se spolno po-
želenje Nemk nenaadno prebudi, ko imajo v postelji za-
nimivega partnerja.

Ameriška vlada obsojena zaradi jedrskih poskusov

NEW YORK — Sodniki v Salt
Lake Cityju so obsodili ameriško
vlado, da izplača devetim ose-
bam 2,6 milijonov dolarjev (pri-
bližno štiri milijarde lir), kot
odškodnino zaradi radioaktivne-
ga dežja, ki so ga povzročili je-
drski poskusi v puščavi Nevada
pred 30 leti.

Vseh devet oseb je v poldrugo
leto trajajočem procesu dokaza-
lo, da so zboleli za rakastimi
tvorbami prav zaradi ameriških
jedrskih poskusov. Za Washing-
tonsko administracijo se sedaj
obetajo hudi časi, saj je kot ka-
že radioaktivni dež v preteklosti
prizadel kakih 1.400 oseb.

«Mode Bianca»

najnovejši vzorci oblek za neveste.

Obiščite nas!

TRST — Korzo Italia 17 — Tel.: 631-620

A. GERLI
L. Conestabo

cvetje in rastline

TRST
Drevored XX Settembre 4
Tel.: 796362

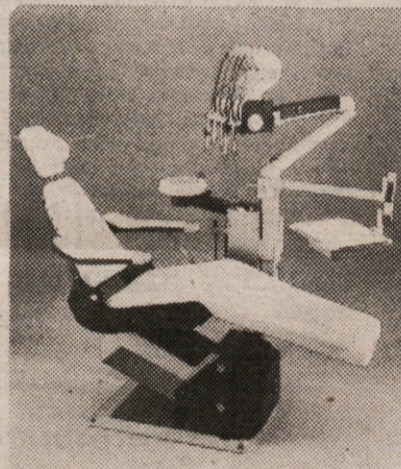

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. sv. Frančiška 38 — Tel. 794306 - 772002

dentalex
S.A.S.

Novi prodajni center
aparatur in materiala za
zobozdravnike
in zobotehnike

TRST
UL. DEL LAVATOIO 2/b
TEL. 040/60-729

OPEL SERVIS - Serri Tullio & C. S.n.c.

Vsa dela opravimo v teku dneva, jamčimo brezplačen servis s kuponom
1000 km.

Originalni nadomestni deli

Takojšnja dobava novih avtomobilov po izvoznih cenah.

BATERIJE OPEL — RADIO — PRITIKLINE OPEL

Ob sobotah popoldne zaprto.

Izložba: Ul. Brunner 14 — Tel.: 727069

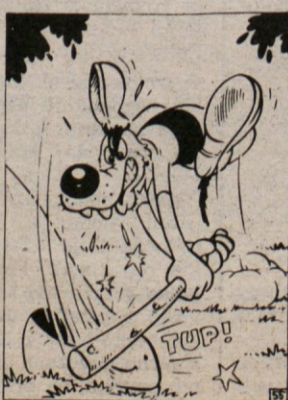
Servis: Ul. Ginnastica 56 — Tel.: 726241, 724211

MIKI MUSTER: Čudežni otok

(7.)

Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Kosmina Sergij

Barvni TV SPREJEMNIKI —
vse, kar najboljšega nudi
nemška in italijanska tehnika

ITT SCHAUB-LORENZ,
TELEFUNKEN,
PHILIPS, REX

NABREŽINA CENTER
Telefon 200123

PLOŠČICE
IN SANITARNI
MATERIAL

ROLICH

Nabrežina 35/c
Tel.: 040/200371

Zastopstvo za TRST in GORICO
posebnih lesenih oken in vrat
Prihranek do 30% goriva

Možnost državnega prispevka do 30% vrednosti naložbe
na podlagi zakona št. 308 z dne 29/5/1982.